

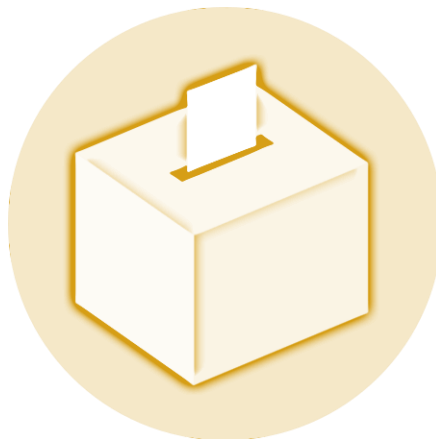
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Πρακτικός Οδηγός Δικαστικού Αντιπροσώπου

Βουλευτικές Εκλογές 21ης Μαΐου 2023

Επιμέλεια:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΑΣ

Εκπρόσωπος της ΟΛΠΔΣΕ στην Εκλογική Διαδικασία

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΝΤΖΟΥΤΣΟΣ

Αντιπρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

ΜΑΪΟΣ 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΣΑ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ	9
A. Παραλαβή διορισμού	9
B. Αποζημίωση – οδοιπορικά έξοδα	9
Γ. Ενημέρωση	10
Δ. Εύρεση Γραμματέα	11
Παρασκευή 19 Μαΐου 2023	12
E. Μετάβαση – άφιξη στον τόπο άσκησης των καθκόντων	12
ΣΤ. Νομιμοποιητικά έγγραφα	13
Z. Έλεγχος και παραλαβή εκλογικού υλικού	13
H. Χρήσιμα	17
Σάββατο 20 Μαΐου 2023	17
Θ. Έλεγχος, παραλαβή και διαμόρφωση εκλογικού τμήματος	17
I. Προετοιμασία Πρακτικού 2 και Βιβλίων Διαλογής Ψήφων	19
Κυριακή 21 Μαΐου 2023	21
ΙΑ. Προσέλευση Δικαστικού Αντιπροσώπου και Εφορευτικής Επιτροπής	21
ΙΒ. Κατανομή έργου στο Γραμματέα και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής	23
ΙΓ. Προσέλευση Αντιπρόσωπων των Συνδυασμών	25
ΙΔ. Έλεγχος και σφράγιση κάλπης	26
ΙΕ. Έναρξη και διεξαγωγή της ψηφοφορίας	26

ΙΣΤ. Μετάδοση συμμετοχής	27
ΙΖ. Τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος	27
ΙΗ. Ψήφος ειδικών κατηγοριών εκλογών	31
ΙΘ. Ενστάσεις	33
Κ. Πέρασ της ψηφοφορίας	33
ΚΑ. Έναρξη της καταμέτρησης	34
ΚΒ. Αντιπαραβολή των φακέλων με τους ψηφίσαντες	35
ΚΓ. Διαλογή ψηφοδελτίων, καταγραφή και μετάδοση αποτελεσμάτων	36
ΚΔ. Έγκυρο – άκυρο ψηφοδέλτιο	38
ΚΕ. Υποδείγματα για το «κλείσιμο» των βιβλίων της Εφορευτικής Επιτροπής	41
ΚΣΤ. Περιεχόμενου εκλογικού σάκου για την παράδοση στο Πρωτοδικείο	42
ΚΖ. Αναχώρηση για το Πρωτοδικείο	44
ΚΗ. Παράδοση αντιτύπων του Πρακτικού 2	44
ΚΘ. Βεβαιώσεις άσκησης καθηκόντων	45
Λ. Ειδικά εκλογικά τμήματα ετεροδημοτών	46
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	49
- Αναφορά στον Έφορο	50
- Υπεύθυνη Δήλωση Δικαστικού Αντιπροσώπου	51
- Βεβαίωση άσκησης καθηκόντων Δικαστικού Αντιπροσώπου	52
- Βεβαίωση άσκησης καθηκόντων Γραμματέα	53

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΣΑ

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Το δικηγορικό σώμα, που συγκροτεί τη μεγάλη πλειοψηφία (80%) των δικαστικών αντιπροσώπων, εγγυάται σταθερά το αδιάβλητο της εκλογικής διαδικασίας και από το 1974 μέχρι σήμερα διαδραματίζει κομβικό, εγγυητικό ρόλο για την επιτυχή ολοκλήρωση των εκλογών, χωρίς ποτέ να έχει αμφισβητηθεί ο ρόλος του.

Στο υπεύθυνο αυτό έργο των συναδέλφων ο Δικηγορικός Σύλλογος είναι σταθερά αρωγός, κατ' αρχάς μέσω της συγκροτημένης διεκδικητικής προσπάθειας για τη βελτίωση των όρων εκπλήρωσης των καθηκόντων των δικαστικών αντιπροσώπων, αλλά και την εξασφάλιση διευκολύνσεων στο έργο τους:

- ουσιαδώς αυξημένη εκλογική αποζημίωση,
- δυνατότητα χρήσης προεκτυπωμένων βιβλίων,
- διευκολύνσεις κατά τη μετάβαση από και προς τα εκλογικά τμήματα (τόσο σε ό,τι αφορά τις εκπτώσεις στα αεροπορικά και ακτοπλοϊκά εισιτήρια, όσο και σε ό,τι αφορά τη δωρεάν διέλευση από σταθμούς διοδίων),
- λειτουργία των Ειρηνοδικείων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης για την παραλαβή εκλογικών σάκων.

Η συλλογική μας προσπάθεια απέφερε καρπούς: την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές δημοσιεύθηκε το ΦΕΚ Β' 3074/2023, που προβλέπει την αύξηση της ημερήσιας εκλογικής αποζημίωσης των δικαστικών αντιπροσώπων **σε 120€**, από 90€ (που ήταν η καταβληθείσα αποζημίωση στις βουλευτικές εκλογές του 2015 & 2019, ενώ οι ημέρες αποζημίωσης διατηρήθηκαν οι ίδιες).

Με δεδομένο ότι δεν ήταν εκ των πραγμάτων εφικτή η κλήρωση όλων των συναδέλφων που υπέβαλαν αιτήσεις προτίμησης, η Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων θα αιτηθεί από την Πολιτεία, στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση που θα πραγματοποιηθεί εντός του έτους, (αυτοδιοικητικές ή τυχόν βουλευτικές εκλογές) να προηγηθούν, κατά τον ορισμό δικαστικών αντιπροσώπων, όσοι συνάδελφοι δεν κληρώθηκαν στις εκλογές του Μαΐου.

Πέραν των θεσμικών ζητημάτων, ο Σύλλογος υποστηρίζει έμπρακτα το έργο των μελών του που καλούνται να ασκήσουν καθήκοντα δικαστικού αντιπροσώπου. Όλη η διαδικασία υποστηρίζεται ηλεκτρονικά με άρτιο τρόπο μέσω του ΟΠΣ της Ολομέλειας (portal.olomeleia.gr), δια του οποίου υποβλήθηκαν οι αιτήσεις προτίμησης – εξαίρεσης, με ηλεκτρονικό τρόπο.

Για την υποστήριξη των συναδέλφων προγραμματίστηκε και πάλι σειρά σεμιναρίων, τα οποία διεξάγονται από τον Πρόεδρο του ΔΣΘ, Δημήτρη Φινοκαλιώτη, τον Αντιπρόεδρο του ΔΣΑ, Αλέξανδρο Μαντζούτσο, το Σύμβουλο - Ταμία του ΔΣΠ, Στέλιο Φαζάκη, το Σύμβουλο του ΔΣΠ, Γιώργο Καρατζά, τον Εκπρόσωπο της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος στην εκλογική διαδικασία, Κωνσταντίνο Χριστοδουλιά και το συνάδελφο Σπύρο Λάλα, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά για την αφιλοκερδή συνδρομή τους και από τη θέση αυτή. Προκειμένου να καταστεί εφικτή η παρακολούθηση από όλους και εξ αποστάσεως έχει προβλεφθεί, τόσο η παρακολούθηση μέσω τηλεδιάσκεψης, όσο και η ανάρτηση βιντεοσκοπημένου σεμιναρίου στο κανάλι του Συλλόγου στο YouTube.

Ο παρών Πρακτικός Οδηγός, ριζικά αναμορφωμένος για τις ανάγκες των επικείμενων βουλευτικών εκλογών, αποτελεί πολύτιμο, αναγκαίο βοήθημα για κάθε δικαστικό αντιπρόσωπο, καθώς, με τρόπο εύληπτο και σαφή, αντιμετωπίζει λυσιτελώς τόσο τα νομικά όσο και τα πρακτικά ζητήματα της εκλογικής διαδικασίας. Για την παρούσα πλήρως ενημερωμένη έκδοση θερμές ευχαριστίες οφείλονται στους συντάκτες Αλέξανδρο Μαντζούτσο και Κωνσταντίνο Χριστοδουλιά καθώς και στον συνάδελφο Σπύρο Λάλα, που είχε την ευθύνη σύνταξης του Οδηγού κατά τις προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις (1996-2019), ο οποίος αναμορφώθηκε για να καλύψει τα ζητήματα που έχουν ανακύψει στις παρούσες εκλογές.

Καλούμε τους συναδέλφους που ορίστηκαν δικαστικοί αντιπρόσωποι να επιτελέσουν στον ύψιστο βαθμό το καθήκον τους, ανταποκρινόμενοι με αίσθημα ευθύνης στην δημοκρατική αποστολή που μας εμπιστεύεται διαχρονικά η Πολιτεία.

Εύχομαι από καρδιάς καλή επιτυχία στο έργο σας!

Ο Πρόεδρος του ΔΣΑ
Δημήτρης Κ. Βερβεσός

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Οι εθνικές εκλογές για την εκλογή Βουλευτών θα διεξαχθούν την **Κυριακή 21 Μαΐου 2023**, σύμφωνα με το Π.Δ. 45/2023 «Διάλυση της Βουλής, προκήρυξη εκλογής Βουλευτών και σύγκληση της νέας Βουλής» (Α' 99).

Η εκλογή Βουλευτών διέπεται από τις διατάξεις του **Π.Δ. 26/2012 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της Νομοθεσίας για την Εκλογή Βουλευτών»** (Α' 57), όπως ισχύει, το οποίο όλοι οι συνάδελφοι που διορίζονται Δικαστικοί Αντιπρόσωποι οφείλουν να μελετήσουν επισταμένως, για την ορθή, σύννομη, ομαλή και απρόσκοπτη άσκηση των καθηκόντων τους. Το ίδιο ισχύει και για τις κανονιστικές αποφάσεις, εγκυκλίους, ανακοινώσεις και εν γένει όλα τα σχετικά έγγραφα, τα οποία σταδιακά αναρτώνται στις ιστοσελίδες του Αρείου Πάγου (<http://areiospagos.gr/>) του Υπουργείου Εσωτερικών (<https://www.ypes.gr/>), των Πρωτοδικείων και του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (<https://www.dsa.gr/>).

Ο ανά χείρας **«Πρακτικός Οδηγός του Δικαστικού Αντιπροσώπου για τις Βουλευτικές Εκλογές 21ης Μαΐου 2023»** χρησιμοποίησε ως βάση το αντίστοιχο έργο που εξέδιδε συνεχώς ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών (1996-2019) με επιμέλεια του συναδέλφου Σπύρου Λάλα, τον οποίο ευχαριστούμε από καρδιάς για την διαχρονική, ανιδιοτελή προσφορά του, τόσο μέσω αυτού όσο και μέσω των αντίστοιχων σεμιναρίων.

Στην παρούσα, πλήρως αναθεωρημένη έκδοση επιχειρείται:

- α)** η συνολική επικαιροποίηση των σχετικών πληροφοριών με βάση τις πιο πρόσφατες εξελίξεις,
- β)** η κωδικοποίηση - απλοποίηση των παρεχόμενων συμβουλών (με χρήση bullets αντί συνεχόμενου κειμένου), και πρωτίστως
- γ)** η αποτύπωση της πρακτικής εμπειρίας των τελευταίων ετών, με στόχο τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου του Δικαστικού Αντιπροσώπου, από την παραλαβή του διορισμού και την ανάληψη καθηκόντων μέχρι την παράδοση του εκλογικού σάκου μετά την καταμέτρηση.

Για την υποβοήθηση του έργου των Δικαστικών Αντιπροσώπων η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος διοργανώνει και επαναλαμβανόμενα σεμινάρια, με δυνατότητα συμμετοχής είτε με φυσική παρουσία είτε με τηλεδιάσκεψη (<http://www.olomeleia.gr/el/content/programma-seminarion-dikastikon-antiprosopon-ekloges-21is-maiou-2023>).

Εξυπακούεται ότι ο ανά χείρας Οδηγός, ο οποίος πλέον εκδίδεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Συλλόγου, έχει αμιγώς συμβουλευτικό - επιβοηθητικό χαρακτήρα, δεν υποχρεώνει τους Δικαστικούς Αντιπροσώπους να τον ακολουθήσουν (αφού καθένας μπορεί να προκρίνει διαφορετικές πρακτικές λύσεις) και σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά το Π.Δ. 26/2012, τις εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών, τις οδηγίες των Εφόρων και τα επίσημα έγγραφα των αρμοδίων για την εκλογική διαδικασία φορέων, τα οποία πρέπει να γίνονται σεβαστά.

Αναλυτικές οδηγίες για το **Σύστημα Ασφαλούς Μετάδοσης Αποτελεσμάτων (SRT) μέσω tablet**, το οποίο αυτή τη φορά προβλέπεται να διατεθεί για το **σύνολο των εκλογικών τμημάτων**, παρέχονται από την εταιρεία υποστήριξης της εκλογικής διαδικασίας SingularLogic μέσω των ιστοσελίδων του Υπουργείου Εσωτερικών και του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Για τυχόν διευκρινίσεις σχετικά με την εκλογική διαδικασία μπορείτε να επικοινωνείτε απευθείας με τους συντάκτες του παρόντος: **Αλέξανδρο Μαντζούτσο (6973013385)** και **Κωνσταντίνο Χριστοδουλιά (6945543969)**.

Αθήνα, Μάιος 2023

Κωνσταντίνος Χριστοδουλιάς

Εκπρόσωπος της Ολομέλειας των Προέδρων
των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος στην Εκλογική Διαδικασία

Αλέξανδρος Μαντζούτσος

Αντιπρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ
(για τις Βουλευτικές Εκλογές της 21ης Μαΐου 2023)

A. Παραλαβή διορισμού

- Οι Δικαστικοί Αντιπρόσωποι διορίζονται, με **κλήρωση**, σε δημόσια συνεδρίαση, από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου (άρθρο 68 παρ. 1)¹.
- Ταυτόχρονα με την ανάρτηση των αποτελεσμάτων της κλήρωσης, η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου εκδίδει τα **διοριστήρια έγγραφα**, τα οποία επιδίδονται στους τακτικούς και αναπληρωματικούς Δικαστικούς Αντιπροσώπους εντός σύντομης προθεσμίας, στην πράξη μέσω των οικείων **Εισαγγελιών Πρωτοδικών, αυτοπροσώπως ή με εξουσιοδότηση**, και συντάσσεται σχετική έκθεση.
- **Ανεπίδοτοι διορισμοί** επιστρέφουν στον Άρειο Πάγο, προκειμένου να διενεργηθεί **συμπληρωματική κλήρωση** (στην οποία δεν περιλαμβάνονται όσοι κληρώθηκαν εξ αρχής και δεν παρέλαβαν το διορισμό τους).

B. Αποζημίωση – οδοιπορικά έξοδα

- Δικηγόρος / Ασκούμενος Δικηγόρος ο οποίος διορίζεται, είτε ως τακτικός είτε ως αναπληρωματικός Δικαστικός Αντιπρόσωπος, **εκτός** της έδρας του Πρωτοδικείου που υπηρετεί, εισπράττει: **α)** την αποζημίωση και **β)** τα οδοιπορικά έξοδα **πριν** από την άσκηση των καθηκόντων του Δικαστικού Αντιπροσώπου.
- Δικηγόρος / Ασκούμενος Δικηγόρος ο οποίος διορίζεται **εντός** της έδρας του Πρωτοδικείου που υπηρετεί, εισπράττει την αποζημίωση **μετά** την άσκηση των καθηκόντων του Δικαστικού Αντιπροσώπου.
- Οι **ειδικότερες περιπτώσεις**, το **ποσό**, η **διαδικασία** και τα **δικαιολογητικά** που απαιτούνται για την καταβολή της αποζημίωσης και των οδοιπορικών εξόδων στους τακτικούς και αναπληρωματικούς Δικαστικούς Αντιπροσώπους καθώς και γραμματείς ή/και διερμηνείς που χρησιμοποίησαν περιγράφονται στη

---

¹ Όπου στον παρόντα Πρακτικό Οδηγό γίνεται παραπομπή σε διάταξη χωρίς αναφορά του νομοθετικού κειμένου, εννοείται το Π.Δ. 26/2012.

σχετική **-υπ' αρ. 39027/4-5-2023-** Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών (**Β' 3074**).

- Για την περίπτωση που υπάρξει οποιοδήποτε πρόβλημα με την πληρωμή του Δικαστικού Αντιπροσώπου (ή αμφισβήτηση της άσκησης των καθηκόντων του), θα πρέπει να φυλάσσει στο αρχείο του:
  - α) τον πρωτότυπο διορισμό του,
  - β) τις αποδείξεις παράδοσης του εκλογικού σάκου στο Πρωτοδικείο και του Πρακτικού 2 (αν ήταν τακτικός Δικαστικός Αντιπρόσωπος) ή τη βεβαίωση του αρμόδιου Εφόρου Δικαστικών Αντιπροσώπων ότι τέθηκε στη διάθεσή του (αν ήταν αναπληρωματικός Δικαστικός Αντιπρόσωπος).
- Για την περίπτωση που υπάρξει οποιοδήποτε πρόβλημα με την πληρωμή του Γραμματέα (ή αμφισβήτηση της άσκησης των καθηκόντων του), αυτός θα πρέπει να φυλάσσει στο αρχείο του τη σχετική βεβαίωση της Εφορευτικής Επιτροπής.

Γ. Ενημέρωση

- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ενημερώνεται (ενδεικτικά):
  - α) από την ιστοσελίδα του **Αρείου Πάγου** ή του **Εφετείου** για τον Έφορο του τόπου άσκησης των καθηκόντων του, όπου διατίθενται και τα σχετικά τηλέφωνα της γραμματείας του Εφόρου.
  - β) από την ιστοσελίδα ή τη γραμματεία του **Δήμου** κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας, σχετικά με:
    - 1) τον τόπο και το χρονικό εύρος παραλαβής του εκλογικού σάκου (καθότι οι εκλογικοί σάκοι δεν είναι πάντοτε έτοιμοι Παρασκευή πρωί ενώ, συγχρόνως και αντιστρόφως, συνήθως παραδίδονται το αργότερο μέχρι Σάββατο μεσημέρι),
    - 2) την ακριβή διεύθυνση και το χρόνο παραλαβής του εκλογικού τμήματος (καθότι το εκλογικό τμήμα μπορεί να μην είναι έτοιμο από Παρασκευή, ενδεχομένως ούτε καν Σάββατο πρωί), και

3) τον αρμόδιο δημοτικό υπάλληλο για την εκλογική διαδικασία, από τον οποίο θα πρέπει να λάβει και τον αριθμό του κινητού του τηλεφώνου για άμεση επικοινωνία (π.χ. κλήση για την αποστολή του τηλεγραφήματος).

γ) από το **tablet** για τα ονόματα των μελών της Εφορευτικής Επιτροπής.

δ) από τη γραμματεία του **Εφόρου** για όποια τηλέφωνα τυχόν χρειαστεί και δεν έχει ήδη εντοπίσει από τις ιστοσελίδες ή τις γραμματείες των οικείων φορέων (Εισαγγελέα, Δήμου, Περιφερειάρχη, κ.λπ.). **Δεν επικοινωνούμε ποτέ με τον Έφορο για να ζητήσουμε την έγκρισή του σε πρακτικές που δεν προβλέπονται ρητά από την εκλογική νομοθεσία.**

ε) από το οικείο **Πρωτοδικείο** για την παράδοση του εκλογικού σάκου μετά την καταμέτρηση.

στ) από την ιστοσελίδα του **Υπουργείου Εσωτερικών** για όλες τις σχετικές με την εκλογική διαδικασία Αποφάσεις και Εγκυκλίους.

ζ) από την ιστοσελίδα του **Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών** για όλες τις σημαντικές εκλογικές ανακοινώσεις που τον αφορούν.

Δ. Εύρεση Γραμματέα

- Καθήκοντα Γραμματέα της Εφορευτικής Επιτροπής μπορούν να ανατεθούν σε δημόσιο ή δημοτικό υπάλληλο ή υπάλληλο ΝΠΔΔ ή σε ένα μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής ή σε **οποιονδήποτε εκλογέα**, δηλαδή Έλληνα πολίτη που έχει τη νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν και είναι εγγεγραμμένος στον εκλογικό κατάλογο οποιουδήποτε δήμου της χώρας (άρθρο 63).
- Η επιλογή του Γραμματέα γίνεται κατά νόμο συλλογικά από την Εφορευτική Επιτροπή (άρθρο 63 παρ. 1) και όχι ατομικά από το Δικαστικό Αντιπρόσωπο.
- Συνιστάται, ωστόσο, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος να αναζητήσει εγκαίρως ικανό Γραμματέα **της επιλογής του**, γιατί στην πράξη ο ρόλος του Γραμματέα στην ομαλή και ταχεία διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας και στην αποφυγή λαθών είναι εξαιρετικά σημαντικός, αν όχι καθοριστικός.
- Έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο, ιδίως στην περιφέρεια, που οι τοπικές αρχές και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής συχνά γνωρίζονται μεταξύ τους, να

προσπαθούν να επιβάλουν στο Δικαστικό Αντιπρόσωπο έναν Γραμματέα από την περιοχή, προκειμένου να λάβει τη σχετική αμοιβή. Στην περίπτωση αυτή, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ενημερώνει ευγενικά ότι διαθέτει ήδη Γραμματέα και αν προειδοποιηθεί ότι η Εφορευτική Επιτροπή θα ορίσει συλλογικά Γραμματέα της δικής τους επιλογής, εμφανίζεται στο εκλογικό τμήμα την Κυριακή και ώρα 6:00 π.μ. (δηλαδή μία ώρα πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας -άρθρο 78 παρ. 2- και ορίζεται ο Γραμματέας από τα παρόντα εκείνη την ώρα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής (σε περίπτωση απουσίας των υπολοίπων, από μόνο το Δικαστικό Αντιπρόσωπο, όπως ορίζει ο νόμος).

Παρασκευή 19 Μαΐου 2023

Ε. Μετάβαση – άφιξη στον τόπο άσκησης των καθηκόντων

- Ο τακτικός και αναπληρωματικός Δικαστικός Αντιπρόσωπος υποχρεούται να βρίσκεται στον τόπο του διορισμού του **δύο (2) ημέρες** πριν από την ψηφοφορία (άρθρο 68 παρ. 13).
- Κατά την άφιξή του προβλέπεται η **υποχρέωση ειδοποίησης** του οικείου:
  - α) Εισαγγελέα,
  - β) Εφόρου, και
  - γ) Περιφερειάρχη,η οποία πλέον για τον **τακτικό Δικαστικό Αντιπρόσωπο** γίνεται **αυτόματα** κατά την παραλαβή – ενεργοποίηση του tablet (με την επιφύλαξη ανακοίνωσης διαφορετικών οδηγιών).
- Ο **αναπληρωματικός Δικαστικός Αντιπρόσωπος** ειδοποιεί τους ανωτέρω κατά την άφιξή του με **αυτοπρόσωπη παρουσία** ή **τηλεφωνικά** ή με **τηλεγράφημα** (ανάλογα με τις ειδικότερες οδηγίες που θα ανακοινωθούν). Στον Έφορο δηλώνει επιπλέον τη διεύθυνση διαμονής του και τον αριθμό του κινητού τηλεφώνου του, το οποίο πρέπει να είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμο (ανοιχτό), σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη να

ασκήσει καθήκοντα τακτικού Δικαστικού Αντιπροσώπου (οπότε δικαιούται και την προβλεπόμενη πρόσθετη αποζημίωση).

- Αν προτίθεται να χρησιμοποιήσει **μέσο μαζικής μεταφοράς** (αεροπλάνο, πλοίο, τρένο, λεωφορείο), πρέπει να μεριμνήσει εγκαίρως για την εξασφάλιση θέσης.
- Σε περίπτωση **αιφνίδιας καθυστέρησης άφιξης** στον τόπο του διορισμού λόγω εκτάκτου κωλύματος (π.χ. ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος εκτιμά ότι θα φτάσει Παρασκευή βράδυ ή ακόμα και Σάββατο πρωί), πρέπει να ενημερωθούν εγκαίρως ο οικείος Δήμος και ο Έφορος, προκειμένου να κρατηθεί ο εκλογικός σάκος και να μη γίνει αντικατάσταση του τακτικού Δικαστικού Αντιπροσώπου από αναπληρωματικό, οπότε η μετάβασή του θα καταστεί άσκοπη (και θα κληθεί να επιστρέψει και την αποζημίωση μαζί με τα οδοιπορικά έξοδα εφόσον πρόκειται για διορισμό εκτός έδρας, λόγω μη άσκησης των καθηκόντων του).
- Στην ιστοσελίδα του Συλλόγου αναρτώνται οι σχετικές προσφορές - εκπώσεις των εταιρειών μέσων μαζικής μεταφοράς για τους Δικαστικούς Αντιπροσώπους, που εξασφαλίζονται μετά από αίτημα του ΔΣΑ και της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος σε συνεννόηση και με τα αρμόδια υπουργεία.

ΣΤ. Νομιμοποιητικά έγγραφα

- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος πρέπει να φέρει οπωσδήποτε μαζί του:
  - α) το διορισμό του (πρωτότυπο και σε φωτοτυπίες),
  - β) την αστυνομική του ταυτότητα.

Ζ. Έλεγχος και παραλαβή εκλογικού υλικού

- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος, ει δυνατόν την Παρασκευή και το αργότερο το πρωί του Σαββάτου (ώστε να έχει επαρκή χρόνο για την προετοιμασία των εκλογικών βιβλίων), παραλαμβάνει από το Δήμο το εκλογικό υλικό, ελέγχει και

βεβαιώνει αν αυτό είναι **πλήρες**, οπότε καθίσταται υπεύθυνος για την ασφαλή διαφύλαξή του (άρθρο 78 παρ. 1).

- Στην πράξη είθισται να ετοιμάζονται δύο εκλογικοί σάκοι:
  - α) ένας εκλογικός σάκος με τα ψηφοδέλτια, και
  - β) ένας εκλογικός σάκος με τη γραφική ύλη, τον εκλογικό κατάλογο, τα βιβλία της Εφορευτικής Επιτροπής, έντυπα για τη διεξαγωγή των εκλογών και το tablet.
- Ο σάκος με τα ψηφοδέλτια, λόγω αυξημένου βάρους, συνήθως παραλαμβάνεται απευθείας στο εκλογικό τμήμα, ενώ ο σάκος με τη γραφική ύλη, τον εκλογικό κατάλογο, τα βιβλία της Εφορευτικής Επιτροπής, τα έντυπα για τη διεξαγωγή των εκλογών και το tablet συνήθως παραλαμβάνεται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα. Μπορεί όμως, κατά περίπτωση, αμφότεροι οι σάκοι να παραληφθούν απευθείας στο εκλογικό τμήμα ή, αντιστρόφως, μπορεί αμφότεροι να παραληφθούν στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα.
- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ελέγχει προσεκτικά αν στον εκλογικό σάκο περιλαμβάνονται όλα όσα αναγράφονται στην αναλυτική κατάσταση, την οποία υπογράφει κατά την παραλαβή. Αυτά είναι σε γενικές γραμμές τα εξής:
  - α) Η εκλογική νομοθεσία, η ανακήρυξη των συνδυασμών και υποψηφίων βουλευτών της εκλογικής περιφέρειας, εγκύκλιοι του Υπουργείου Εσωτερικών, και άλλα **ενημερωτικά έντυπα** με οδηγίες για την εκλογική διαδικασία.
  - β) Ο **Εκλογικός Κατάλογος** (κύριος και τυχόν ειδικός), στον οποίο κατά την ψηφοφορία διαγράφονται οι εκλογείς που προσέρχονται και ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα.
  - γ) Το **Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας**, στο οποίο καταγράφονται: **1)** τα στοιχεία ταυτότητας και **2)** ο Ειδικός Εκλογικός Αριθμός κάθε εκλογέα που ψηφίζει (ή αντ' αυτού, για την αποφυγή καθυστερήσεων, ο αύξων αριθμός του στον εκλογικό κατάλογο, σύμφωνα με την υπ' αρ. 581/41373/10-5-2023 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών), κατά τη χρονική σειρά προσέλευσής του.
  - δ) Το **Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής** στο οποίο έχουν ενσωματωθεί:

1) το **Πρακτικό 1**, που συμπληρώνεται και υπογράφεται από το Δικαστικό Αντιπρόσωπο, το Γραμματέα, τα υπόλοιπα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής και τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών κατά την έναρξη της ψηφοφορίας, και

2) το **Πρακτικό 2**, με τη μορφή τριπλότυπου / τετραπλότυπου, που συμπληρώνεται και υπογράφεται μετά το πέρας της καταμέτρησης. (Ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής δεν συμπληρώνεται το Πρακτικό 2 που αφορά τον Αντιπεριφερειάρχη).

ε) Το **Βιβλίο Διαλογής Ψήφων** (υπέρ **Συνδυασμών** και υπέρ **Υποψηφίων**), στο οποίο καταγράφονται κατά τη διαλογή: **1)** ένας προς ένας οι αριθμοί κάθε ψηφοδέλιου που λαμβάνουν οι Συνδυασμοί και οι Υποψήφιοι και **2)** τα αθροίσματα των ψήφων και σταυρών προτίμησης κάθε Συνδυασμού και Υποψηφίου, αντίστοιχα.

στ) Έντυπο **τηλεγράφημα** για τους **Συνδυασμούς**, καθόσον παρά την απευθείας μετάδοση των αποτελεσμάτων μέσω tablet πρέπει, σύμφωνα με την υπ' αρ. 581/41373/10-5-2023 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, να χρησιμοποιηθεί και αυτό (όχι όμως και το τυχόν τηλεγράφημα για τους Υποψηφίους, ακόμα κι αν μέσα στον εκλογικό σάκο περιλαμβάνεται και αυτό).

ζ) Το **tablet** για τη μετάδοση των αποτελεσμάτων.

η) Έντυπο με τους **Συνδυασμούς** και τους **Υποψηφίους** στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια.

θ) Έντυπα υπευθύνων δηλώσεων «**Διπλοεγγεγραμμένων**».

ι) Έντυπα **βεβαιώσεων** που χορηγούνται στους εκλογείς, κατόπιν αιτήματός τους, ότι άσκησαν το εκλογικό τους δικαίωμα.

ια) Η **σφραγίδα** της εφορευτικής επιτροπής (άρθρο 65). Σε περίπτωση έλλειψής της, μπορεί να χρησιμοποιηθεί οποιαδήποτε σφραγίδα άλλης Αρχής, με σχετική μνεία στο Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής.

ιβ) **Φάκελοι ψηφοφορίας** λευκού χρώματος, με έντυπη διαγράμμιση μπλε χρώματος, σε επαρκή ποσότητα και σε καλή κατάσταση.

ιγ) **Ψηφοδέλτια** όλων των συνδυασμών με τους υποψηφίους βουλευτές της συγκεκριμένης εκλογικής περιφέρειας, καθώς και λευκά, σε επαρκή ποσότητα και σε καλή κατάσταση.

ιδ) Λουκέτο για την κάλπη.

ιε) Ταμπόν και μελάνι σφραγίδας.

ιστ) Χάρακας για τη διαγραφή των ψηφισάντων από τον εκλογικό κατάλογο.

ιζ) Στυλό για τις διάφορες εγγραφές και τα παραβάν.

ιη) Σπάγκος για το δέσιμο των στυλό στα παραβάν.

ιθ) Πλαστικοί σάκοι απορριμμάτων για τα άχρηστα ψηφοδέλτια.

κ) Συρραπτικό.

κα) Ο ίδιος ο **σάκος** στον οποίο βρίσκεται το εκλογικό υλικό, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί ως ο εκλογικός σάκος που παραδίδεται στο Πρωτοδικείο μετά το πέρας της διαλογής.

- Σε περίπτωση ελλείψεων ιδίως των στοιχείων **(β' – ζ')** και **(ια' – ιγ')**, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ζητεί από το Δήμο την άμεση συμπλήρωση / αντικατάστασή τους, διότι χωρίς αυτά δεν μπορεί να διεξαχθεί η εκλογική διαδικασία. Σε περίπτωση μη εξεύρεσης λύσης, απευθύνεται στην Αντιπεριφέρεια για την άμεση αποστολή των ανωτέρω και συγχρόνως ενημερώνει τον Έφορο και τον Εισαγγελέα. Τα στοιχεία **(α', η' – ι')** μπορούν να αναπαραχθούν και από Δικαστικούς Αντιπροσώπους παρακείμενων εκλογικών τμημάτων. Τα στοιχεία **(ιδ' – κ')** μπορούν να αγοραστούν.
- Σε περίπτωση **έλλειψης ψηφοδελτίων** ή προφανώς μικρού αριθμού τους, αυτό συνήθως αφορά μικρούς συνδυασμούς και οφείλεται σε μη αποστολή εκ μέρους τους, οπότε θα υπάρχει σχετική αναφορά σε κάποιο από τα ενημερωτικά έγγραφα του σάκου. Σε διαφορετική περίπτωση, ζητείται από το Δήμο η άμεση συμπλήρωσή τους – όπως και στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται τυχόν κακή κατάσταση μεγάλου μέρους των ψηφοδελτίων ή η ύπαρξη ψηφοδελτίων άλλης εκλογικής περιφέρειας ή εν γένει μη αυθεντικών ψηφοδελτίων (διαφορετικού μεγέθους, χρώματος, γραμματοσειράς). Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να αποφευχθεί η ψηφοφορία με τη χρήση σφραγισμένων λευκών ψηφοδελτίων με την ημερομηνία της ψηφοφορίας και τη μονογραφή του δικαστικού αντιπροσώπου (άρθρο 74).

Z. Χρήσιμα

- Επιπροσθέτως, πέρα από τη γραφική ύλη που διατίθεται στον εκλογικό σάκο, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος καλό είναι να έχει προμηθευτεί:

α) λαστιχάκια, για το δέσιμο των καταμετρημένων ψηφοδελτίων ανά κόμμα.

β) φακέλους A4, για την τοποθέτηση ιδίως: **1)** των λευκών ψηφοδελτίων, **2)** των άκυρων ψηφοδελτίων, **3)** των βεβαιώσεων «διπλοεγγεγραμμένων» εκλογέων, **4)** των διορισμών των μελών της Εφορευτικής Επιτροπής ή των δικαιολογητικών για την απαλλαγή από την άσκηση των καθηκόντων τους. Καθένας από τους ανωτέρω φακέλους θα αναγράφει τι περιλαμβάνει και θα τοποθετηθεί στον εκλογικό σάκο που παραδίδεται στο Πρωτοδικείο μετά την καταμέτρηση.

γ) αριθμομηχανή, για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων (εφόσον δεν χρησιμοποιείται ένα σύγχρονο smartphone, που διαθέτει σχετική εφαρμογή).

δ) ταινία / χαρτοταινία για το δέσιμο της κάλπης (μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ο σπάγκος εφόσον διατίθεται στον εκλογικό σάκο).

ε) ψαλίδι.

Σάββατο 20 Μαΐου 2023

Θ. Έλεγχος, παραλαβή και διαμόρφωση εκλογικού τμήματος

- Ο νόμος ορίζει ότι το εκλογικό τμήμα παραλαμβάνεται μια ώρα πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας (άρθρο 78 παρ. 2), αλλά για την έγκαιρη διαμόρφωση του χώρου και την ομαλή προετοιμασία της εκλογικής διαδικασίας, στην πράξη το εκλογικό τμήμα παραλαμβάνεται, κατόπιν συνεννόησης με το Δήμο, ταυτόχρονα ή μετά την παραλαβή του εκλογικού υλικού και σε κάθε περίπτωση **το αργότερο μέχρι Σάββατο απόγευμα**.
- Κατά την παραλαβή του ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ελέγχει ιδίως:
  - α) αν υπάρχει κάλπη** (άρθρο 57 παρ. 3), σε καλή κατάσταση και με κατάλληλο κλείστρο, ώστε να μπορεί να διασφαλιστεί με κλειδαριά.

β) αν υπάρχει ειδικό διαχώρισμα ψηφοφορίας / παραβάν (άρθρο 57 παρ. 5), με πάγκο για την καταγραφή των σταυρών προτίμησης. Συνιστάται να υπάρχουν τουλάχιστον δύο παραβάν, ιδίως σε εκλογικά τμήματα με μεγάλο αριθμό εκλογέων, προς αποφυγή καθυστερήσεων κατά την ψηφοφορία.

γ) αν υπάρχει ικανός αριθμός τραπεζιών / θρανίων και καθισμάτων για την Εφορευτική Επιτροπή και τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών.

- Σε περίπτωση ελλείψεων ή ακαταλληλότητας των ανωτέρω ζητείται επί τόπου από τον παρόντα δημοτικό υπάλληλο η συμπλήρωση ή αντικατάστασή τους.
- Ακολούθως ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος, ενδεχομένως με τη συνδρομή του Γραμματέα του, διαμορφώνει το χώρο (σε περίπτωση μη ικανοποιητικής διαμόρφωσής του από τους δημοτικούς υπαλλήλους), ανάλογα με τη μορφή της αίθουσας του συγκεκριμένου εκλογικού τμήματος, ώστε να είναι κατάλληλα προετοιμασμένος για την ψηφοφορία. Ιδίως:

α) Επιλέγει το σημείο όπου θα τοποθετηθούν ένα ή δύο τραπέζια / θρανία, στα οποία θα κάθεται ο ίδιος και ο Γραμματέας του και, ενδεχομένως, κάποιο μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής.

β) Ειδικά ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος πρέπει να κάθεται σε κεντρικό σημείο, ιδανικά στο μέσο της πλευράς κατά τη ροή των εκλογέων (π.χ. όπως ο δάσκαλος σε μια σχολική αίθουσα), ώστε να έχει τη συνολική εποπτεία του χώρου και να ελέγχει πλήρως όλα τα στάδια της ψηφοφορίας.

γ) Τοποθετεί την κάλπη μπροστά από το θρανίο / τραπέζι που κάθεται ο ίδιος (συνήθως πάνω σε δύο αντικριστά καθίσματα), μεριμνώντας ώστε το ύψος της άνω επιφάνειάς της να υπερβαίνει το ύψος των τραπεζιών (άρθρο 57 παρ. 2).

δ) Απέναντί του, ή σε όποιο άλλο σημείο θεωρεί κατάλληλο στο βάθος της αίθουσας, τοποθετεί τα παραβάν, στα οποία:

1) δένει με σπάγκο στυλό μπλε ή μαύρου χρώματος (άρθρο 73 παρ. 3) για την καταγραφή των σταυρών προτίμησης, και

2) τοποθετεί σάκους απορριμμάτων για την απόρριψη μη χρησιμοποιούμενων ψηφοδελτίων, οι οποίοι πρέπει να αντικαθίστανται κατά την ψηφοφορία κάθε φορά που γεμίζουν.

ε) Αποκλείει τυχόν δεύτερη είσοδο / έξοδο, ώστε να χρησιμοποιείται μόνο μία, ώστε οι προσερχόμενοι εκλογείς να ακολουθούν μια σταθερά προκαθορισμένη πορεία και να μη δημιουργείται σύγχυση.

στ) Κατά προτίμηση αριστερά του ή δεξιά του κατά μήκος της πλευράς της αίθουσας, τοποθετεί τους πάγκους / τραπέζια / θρανία με τα ψηφοδέλτια (π.χ. με τη σειρά που αναγράφονται οι Συνδυασμοί, προς αποφυγή παρεξηγήσεων).

ζ) Τοποθετεί καθίσματα στην πλευρά με τα ψηφοδέλτια ή/και στην απέναντι πλευρά, προκειμένου να κάθονται τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής ή/και οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών.

η) Μεριμνά για ευνόητους λόγους ώστε τα καθίσματα των Αντιπροσώπων των Συνδυασμών να είναι σε τέτοια θέση ώστε να μπορούν να παρακολουθούν χωρίς να παρακωλύουν την εκλογική διαδικασία (και σε κάθε περίπτωση για ευνόητους λόγους όχι πολύ κοντά στα παραβάν).

θ) Τοποθετεί σε εμφανή σημεία (π.χ. στην κουρτίνα του παραβάν και μέσα στο παραβάν) ή/και αναγράφει στον πίνακα (εφόσον διατίθεται) **ανακοινώσεις με τον αριθμό των επιτρεπόμενων σταυρών προτίμησης** (άρθρο 72 παρ. 7) στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια («ΜΕΧΡΙ Χ ΣΤΑΥΡΟΙ»).

ι) Απομακρύνει ή μετακινεί τυχόν άλλα αντικείμενα τα οποία ενδέχεται να παρακωλύσουν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

I. Προετοιμασία Πρακτικού 2 και Βιβλίων Διαλογής Ψήφων

- Το **Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής (Πρακτικό 2)** και το **Βιβλίο Διαλογής Ψήφων** (υπέρ Συνδυασμών και υπέρ Υποψηφίων) περιέχουν σφραγισμένες σελίδες στις οποίες ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ή/και ο Γραμματέας καλείται αμέσως μετά την παραλαβή του εκλογικού σάκου, δηλαδή την Παρασκευή ή/και το Σάββατο, να καταγράψει χειρόγραφα, τα ονόματα όλων των Συνδυασμών και όλων των Υποψηφίων της εκλογικής του περιφέρειας (!), ειδικά για το Πρακτικό 2, που συντάσσεται σε περισσότερα αντίτυπα, με δυνατότητα χρήσης καρμπόν.

- Επειδή αυτή είναι μία χρονοβόρα, εξαιρετικά επίπονη και απολύτως μη παραγωγική εργασία που δυσχεραίνει και τη διαδικασία της διαλογής, μετά από αίτημα του δικηγορικού σώματος αναρτώνται, παλαιότερα από τους Δικηγορικούς Συλλόγους και πλέον από το ίδιο το Υπουργείο Εσωτερικών στην ιστοσελίδα του (<https://www.ypes.gr/>), **υποδείγματα των ανωτέρω βιβλίων, με προσυμπληρωμένα τα ονόματα των Συνδυασμών και των Υποψηφίων** για όλες τις εκλογικές περιφέρειες.
- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος μπορεί να εκτυπώσει τα σχετικά αρχεία και να τα επικολλήσει στις σελίδες των αντίστοιχων βιβλίων «με τρόπο, ώστε να καθίσταται ευδιάκριτη η σφραγίδα που έχει τεθεί ανά φύλλο στο κάθε βιβλίο από την Περιφερειακή Ενότητα», σύμφωνα με τις οδηγίες που αναρτήθηκαν στις τελευταίες εκλογές στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Επειδή ωστόσο η τήρηση αυτής της τελευταίας οδηγίας (σχετικά με τη σφραγίδα της Περιφερειακής Ενότητας) είναι πρακτικά αδύνατη, είθισται ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος με δική του ευθύνη:
  - α) **είτε να καλύπτει πλήρως** τις σχετικές κενές σελίδες των βιβλίων με επικόλληση των εκτυπωμένων προσυμπληρωμένων σελίδων,
  - β) **είτε να αφαιρεί** αυτές τις κενές σελίδες και να επισυνάπτει στη θέση τους - ακόμα και με απλή επισύρραψη- τις εκτυπωμένες προσυμπληρωμένες σελίδες, θέτοντας και στις δύο περιπτώσεις -στη θέση της σφραγίδας της Περιφερειακής Ενότητας και στις ενώσεις των φύλλων- τη σφραγίδα της Εφορευτικής Επιτροπής (χωρίς αυτή η πρακτική να έχει αμφισβητηθεί, ακόμα και πριν από την ανάρτηση των προσυμπληρωμένων εντύπων από το Υπουργείο Εσωτερικών).
- Στην περίπτωση αυτή, οι προσυμπληρωμένες σελίδες του **Πρακτικού 2** μπορούν:
  - α) είτε να παρατεθούν με επανάληψη της ίδιας σελίδας σε όσα αντίτυπα προβλέπεται να συνταχθεί αυτό ανάλογα με τους παραλήπτες του (1-1-1-1, 2-2-2-2, 3-3-3-3, κ.λπ.), ώστε τα αποτελέσματα των Συνδυασμών και των Υποψηφίων να καταχωρηθούν με χρήση καρμπόν και στη συνέχεια να διαχωριστούν οι σελίδες προκειμένου να συνταχθεί ένα Πρακτικό 2 ανά

παραλήπτη (για το Πρωτοδικείο, για το Δήμαρχο, για τον Αντιπεριφερειάρχη, για τον Περιφερειάρχη),

β) είτε να παρατεθούν ως αυτοτελή αντίτυπα (1-2-3-4, 1-2-3-4, 1-2-3-4, κ.λπ.), διαχωρίζοντας εξαρχής τα επιμέρους αντίτυπα από το Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής, ώστε να συρραφούν εκ των προτέρων (δηλαδή πριν από την εκλογική διαδικασία και την καταχώρηση των αποτελεσμάτων) σε αυτοτελή πρωτότυπα ένα Πρακτικό 2 ανά παραλήπτη.

- Προκρίνεται η δεύτερη επιλογή, ιδίως αν είναι εφικτή η ταυτόχρονη συμπλήρωση των αντιτύπων του Πρακτικού 2 από ικανό αριθμό μελών της Εφορευτικής Επιτροπής ή η ταυτόχρονη συμπλήρωση περισσότερων του ενός αντιτύπων - έχοντάς τα ανοιχτά στην ίδια σελίδα- από το Γραμματέα ή/και ένα μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής, καθότι επιπλέον η χρήση καρμπόν δεν είναι ευχερής σε απλώς εκτυπωμένα - μη δεμένα φύλλα).
- Όλο το κρίσιμο εκλογικό υλικό για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας (βιβλία Εφορευτικής Επιτροπής, εκλογικός κατάλογος, σφραγίδα, κ.λπ.) πρέπει κανονικά το βράδυ του Σαββάτου να παραμένει μέσα στο εκλογικό τμήμα (το οποίο εξάλλου μετά την παραλαβή του από το Δικαστικό Αντιπρόσωπο φυλάσσεται υποχρεωτικά από την αστυνομία), ώστε σε περίπτωση που προκύψει αιφνίδιο κώλυμα και ο ίδιος δεν μπορέσει να εμφανιστεί για να ασκήσει τα καθήκοντά του, η διεξαγωγή των εκλογών στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα από τον αναπληρωματικό Δικαστικό Αντιπρόσωπο που θα τον αντικαταστήσει να μην καθίσταται δυσχερής ή αδύνατη.

Κυριακή 21 Μαΐου 2023

ΙΑ. Προσέλευση Δικαστικού Αντιπροσώπου και Εφορευτικής Επιτροπής

- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος είναι ο **Πρόεδρος της Εφορευτικής Επιτροπής**.
- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος έχει επιπλέον τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του **ανακριτικού υπαλλήλου** και ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή μετά από μήνυση οποιουδήποτε την ανάκριση για να εξακριβώσει τυχόν αξιόποινες πράξεις που

έγιναν μέσα ή γύρω από το εκλογικό κατάστημα. Κατά την άσκηση των ανακριτικών καθηκόντων του ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ενεργεί μόνος, χωρίς τη σύμπραξη Γραμματέα, και διαβιβάζει τις μηνύσεις που του κατέθεσαν και τα σχετικά με την τυχόν προανάκριση έγγραφα στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών (άρθρο 66 παρ. 2).

- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής (4 τακτικά, 4 αναπληρωματικά) πρέπει να βρίσκονται στο εκλογικό τμήμα στις **6:00 π.μ.**, δηλαδή μια ώρα πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας (άρθρο 78 παρ. 2).
- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος παραλαμβάνει από τα Μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής τις πράξεις διορισμού τους και εφόσον δεν διαπιστώνονται κωλύματα διορισμού (άρθρο 59 παρ. 1) ή λόγοι αδυναμίας άσκησης καθηκόντων (εγκυμοσύνη, ασθένεια, κλπ):

α) η Εφορευτική Επιτροπή συγκροτείται από τα τακτικά μέλη, και

β) αποδεσμεύονται τα αναπληρωματικά μέλη, αφού δηλώσουν τον αριθμό τηλεφώνου τους για την περίπτωση ανάγκης αναπλήρωσης.

- Για όλα τα θέματα η Εφορευτική Επιτροπή αποφασίζει συλλογικά κατά πλειοψηφία, ενώ σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Δικαστικού Αντιπροσώπου (άρθρο 61 παρ. 2).
- Αν δεν προσέλθουν ένα ή περισσότερα τακτικά μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής, αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά του διορισμού τους. Στην πράξη, όταν διαπιστώνεται απροθυμία άσκησης καθηκόντων και προς αποφυγή εντάσεων που δυσχεραίνουν την εκλογική διαδικασία, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος είθιστα να προτείνει ως μέση λύση μια άτυπη χρονική κατανομή εργασιών (π.χ. τα μισά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη να παραμένουν στο εκλογικό τμήμα μέχρι το μεσημέρι και τα άλλα μισά να προσέρχονται το απόγευμα και να παραμένουν και στην καταμέτρηση).
- Στις εκλογικές διαδικασίες των τελευταίων ετών, ως μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής ορίζονται εκλογείς του ιδίου εκλογικού τμήματος, οπότε ακόμα κι αν αυτά δεν προσέλθουν στην αρχή της ψηφοφορίας, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος, έχοντας πληροφορηθεί τα ονόματά τους (εκ των προτέρων από το αρμόδιο Πρωτοδικείο ή απευθείας μέσα από το tablet), μπορεί να τα επισημάνει στον

εκλογικό κατάλογο για τον ευχερή εντοπισμό τους αν / όταν προσέλθουν να ψηφίσουν, οπότε δικαιούται να τα υποχρεώσει να παραμείνουν και να αναλάβουν επί τόπου την άσκηση των καθηκόντων τους.

- Τα μέλη των Εφορευτικών Επιτροπών είναι υποχρεωμένα να εκτελούν τα καθήκοντά τους ανεξαρτήτως αν ειδοποιήθηκαν εγκαίρως (άρθρο 58 παρ. 7). Για την προσέλευσή τους στο εκλογικό τμήμα ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος δύναται να ζητήσει ακόμα και τη συνδρομή της αστυνομίας.
- Αν δεν προσέλθει κανένα τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος διεξάγει τις εκλογές **ακόμα και μόνος του** (άρθρο 60 παρ. 1).
- Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν προσέλθει ο Γραμματέας, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος είθισται να ζητά τη συνδρομή του Δήμου για την ανάθεση των σχετικών καθηκόντων σε κατάλληλο δημοτικό υπάλληλο, άλλως τα σχετικά καθήκοντα μπορούν να ανατεθούν σε ένα μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής ή σε οποιονδήποτε εκλογέα. Σε περίπτωση αδυναμίας εύρεσης Γραμματέα, τα καθήκοντά του εκτελεί ο ίδιος ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος (άρθρο 63).

ΙΒ. Κατανομή έργου στο Γραμματέα και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής

- Ο **Δικαστικός Αντιπρόσωπος** συνιστάται, ιδίως:
  - α) να τηρεί (και να μην αποχωρίζεται μέχρι το πέρας της διαδικασίας) τη σφραγίδα της Εφορευτικής Επιτροπής,
  - β) να σφραγίζει και να μονογράφει έναν προς έναν (όχι μαζικά εκ των προτέρων) τους φακέλους που παραδίδει στους εκλογείς,
  - γ) να ελέγχει το σφραγισμένο φάκελο που του επιδεικνύει ο εκλογέας μετά την έξοδό του από το παραβάν και να δίνει την έγκρισή του για τη ρίψη στην κάλπη,
  - δ) να εποπτεύει το Γραμματέα, την Εφορευτική Επιτροπή, τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών και την είσοδο – έξοδο των εκλογέων από το εκλογικό τμήμα,
  - ε) να ετοιμάζει ο ίδιος τις βεβαιώσεις που ζητούν εκλογείς για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος (προκειμένου να μη διακόπτεται ο Γραμματέας από την αδιάλειπτη επιμέλεια του Εκλογικού Καταλόγου ή/και του Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας προς αποφυγή λάθους).

- Στο **Γραμματέα** συνιστάται να ανατίθεται: **α)** ο έλεγχος της ταυτότητας του εκλογέα και **β)** ο χειρισμός: **1)** του Εκλογικού Καταλόγου και **2)** του Βιβλίου Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας,

καθώς η διαγραφή του εκλογέα από τον Εκλογικό Κατάλογο με ταυτόχρονη εγγραφή του στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας από το ίδιο πρόσωπο συμβάλλει σημαντικά στην αποφυγή εξαιρετικά σοβαρών λαθών (π.χ. παράλειψη εγγραφής στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας ψηφίσαντα που έχει διαγραφεί από τον Εκλογικό Κατάλογο ή, αντιστρόφως, παράλειψη διαγραφής από τον Εκλογικό Κατάλογο ψηφίσαντα που έχει εγγραφεί στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας).

- Εναλλακτικά, για την ελάφρυνση του έργου του Γραμματέα, αν ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος διαπιστώνει ότι κάποιος μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής έχει τη διάθεση, την ικανότητα και την επιμέλεια να αναλάβει ένα τέτοιο καθήκον, μπορεί να αναθέτει σε αυτό είτε τον έλεγχο της ταυτότητας του εκλογέα είτε το χειρισμό του Εκλογικού Καταλόγου ή του Βιβλίου Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας, εφιστώντας την προσοχή και στο Γραμματέα να μεριμνά καθ' όλη τη διάρκεια της ψηφοφορίας ώστε να μη γίνει λάθος (όταν ο ένας θα διαγράφει εκλογέα από τον Εκλογικό Κατάλογο, ταυτόχρονα ο άλλος θα τον εγγράφει στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας).

- **Ένα ή δύο μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής** αναλαμβάνουν να ετοιμάζουν δεσμίδες ψηφοδελτίων για τους εκλογείς:

α) με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην παραλείψουν ψηφοδέλτιο οποιουδήποτε συνδυασμού (άρθρο 83 παρ. 1), καθώς και το λευκό, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει σοβαρές διαμαρτυρίες από τους εκλογείς ή/και ενστάσεις από τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών και

β) κατά προτίμηση με τυχαία σειρά κάθε φορά, προς αποφυγή διαμαρτυριών από Αντιπροσώπους των Συνδυασμών ότι στις δεσμίδες των ψηφοδελτίων εμφανίζεται μονίμως επάνω κάποιο συγκεκριμένο κόμμα.

- Τυχόν φθαρμένα, λερωμένα, κλπ, ψηφοδέλτια πρέπει να απορρίπτονται εκ των προτέρων και να μην περιλαμβάνονται στις δεσμίδες που διανέμονται στους εκλογείς. Αν κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας εξαντληθούν τα ψηφοδέλτια κάποιου συνδυασμού, λαμβάνεται μέριμνα για ανεφοδιασμό από παρακείμενα

εκλογικά τμήματα ή από τους σάκους απορριμμάτων. Στους χώρους των ψηφοδελτίων δεν επιτρέπεται να υπάρχουν φαγητά, ποτά, καφέδες, τσιγάρα, κ.λπ., που μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα.

- Αν δεν υπάρχουν μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος μπορεί -ως έσχατη λύση- να προσκαλεί τους **Αντιπροσώπους των Συνδυασμών** να εκτελέσουν αυτή την εργασία, πάντοτε υπό ίσους όρους και μόνο εφόσον το επιθυμούν, εποπτεύοντάς τους για την αποφυγή διάπραξης τυχόν εκλογικών αδικημάτων (π.χ. σκόπιμη παράλειψη ψηφοδελτίων ή φθορά ψηφοδελτίων με σκοπό να κριθούν άκυρα κατά την καταμέτρηση).
- Ένα μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής συνιστάται να κάθεται στην πόρτα, με ευθύνη να ελέγχει τη ροή και να επιτρέπει την είσοδο στον επόμενο εκλογέα μόλις ο προηγούμενος εκλογέας αποχωρεί, ώστε να μη σχηματιστεί ουρά μέσα στο εκλογικό τμήμα.

ΙΓ. Προσέλευση Αντιπρόσωπων των Συνδυασμών

- Κάθε συνδυασμός κόμματος ή συνασπισμός κομμάτων και κάθε μεμονωμένος υποψήφιος έχουν το δικαίωμα να διορίσουν από έναν αντιπρόσωπο και έναν αναπληρωτή του σε κάθε εκλογικό τμήμα (άρθρο 40 παρ. 1), οι οποίοι να μην εμπίπτουν στα κωλύματα διορισμού που προβλέπονται και για τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής (άρθρο 41 παρ. 1).
- Οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών επιδεικνύουν το έγγραφο του διορισμού τους (άρθρο 40 παρ. 4), οπότε δικαιούνται:
  - α) να παραμένουν στο εκλογικό τμήμα κατά την ψηφοφορία και την καταμέτρηση,
  - β) να υποβάλλουν παρατηρήσεις ή ενστάσεις χωρίς να παρακωλύουν την εκλογική διαδικασία και χωρίς να παρεμβαίνουν με οποιονδήποτε τρόπο προς επηρεασμό των εκλογέων,
  - γ) να θέτουν τη σφραγίδα τους στην κάλπη,
  - δ) να υπογράφουν στα σχετικά βιβλία και πρακτικά της Εφορευτικής Επιτροπής,
  - ε) να ασκούν κάθε άλλο δικαίωμα που επιτρέπει ο νόμος (άρθρο 88 παρ. 1).

ΙΔ. Έλεγχος και σφράγιση κάλπης

- Η Εφορευτική Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κάλπη είναι κενή, την κλείνει και την ασφαλίζει με το λουκέτο. Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ελέγχει ότι αυτό έχει πράγματι κλειδώσει και ο ίδιος φυλάσσει τα κλειδιά (συνιστάται να τα περάσει στα δικά του κλειδιά για την αποφυγή τυχόν απώλειας).
- Στις εκλογικές αναμετρήσεις των τελευταίων ετών δεν περιλαμβάνεται στον εκλογικό σάκο ισπανικό κερί (βουλοκέρι) για τη σφράγιση των καλπών. Συνιστάται, ωστόσο, το δέσιμο της κάλπης, πέρα από το κλείδωμα με λουκέτο, και με ταινία ή χαρτοταινία ή σπάγκο, για να διασφαλιστεί ότι δεν θα διανοιχθεί η κάλπη σε περίπτωση ατυχήματος (π.χ. πτώση στο έδαφος).
- Στη σχισμή της κάλπης τοποθετείται ένα οποιοδήποτε βιβλίο (π.χ. η εκλογική νομοθεσία), ώστε να μην είναι δυνατή η ρίψη φακέλου μέσα σε αυτή χωρίς την προηγούμενη μετακίνησή του.

ΙΕ. Έναρξη και διεξαγωγή της ψηφοφορίας

- Ακριβώς στις **7:00 π.μ.** ξεκινά η ψηφοφορία.
- Κατά την έναρξη της ψηφοφορίας, στην πράξη λίγο πριν ή λίγο μετά, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος συντάσσει το **Πρακτικό 1** στο Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής, το οποίο υπογράφεται από τον ίδιο, το Γραμματέα, τα Μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής και τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών (άρθρο 80).
- Οι εκλογείς συνιστάται να παραμένουν εκτός του εκλογικού τμήματος και να εισέρχονται ένας - ένας (ή δύο - δύο, ανάλογα με τον αριθμό των παραβάν), προκειμένου να μη δημιουργείται ουρά μέσα σε αυτό.
- Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας απαγορεύεται να παραμένει στο εκλογικό τμήμα οποιοσδήποτε τρίτος πέρα από την Εφορευτική Επιτροπή και τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών (άρθρο 87).
- Δημοσιογράφοι, ανταποκριτές ξένου τύπου, κινηματογραφιστές και φωτορεπόρτερ επιτρέπεται να εισέρχονται προσωρινά στα εκλογικά τμήματα για

την κάλυψη της εκλογικής διαδικασίας, με επίδειξη της επαγγελματικής τους ταυτότητας, χωρίς να παρακωλύουν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

- Η ψηφοφορία απαγορεύεται να διακοπεί, παρά μόνο για εξαιρετικούς και απρόβλεπτους λόγους, οπότε πρέπει να γίνει σχετική μνεία στα πρακτικά και να παραταθεί αντιστοίχως για όσο χρονικό διάστημα διακόπηκε μετά την προβλεπόμενη ώρα λήξης της (άρθρο 89 παρ. 1). Δεν θεωρείται διακοπή της ψηφοφορίας η προσωρινή απομάκρυνση του Δικαστικού Αντιπρόσωπου για να προσέλθει στο ισόγειο του κτηρίου ή στον προβλεπόμενο ειδικά διαμορφωμένο χρόνο, εφόσον υφίσταται, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από **εκλογείς ΑμεΑ και μειωμένης κινητικότητας** που αδυνατούν να έχουν πρόσβαση στο εκλογικό τμήμα (άρθρο 83 παρ. 3Α, όπως προστέθηκε με το άρθρο 36 του πρόσφατου Ν. 5043/2023, ΦΕΚ Α΄ 91/13-4-2023).

ΙΣΤ. Μετάδοση συμμετοχής

- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος καλείται αυτή τη φορά, σύμφωνα με την υπ' αρ. 32223/12-4-2023 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (Β΄ 2470), να μεταδίδει μέσω του tablet και τον αριθμό ψηφισάντων στο εκλογικό τμήμα του, όπως προκύπτει από τον αύξοντα αριθμό στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας, εντός των -αυστηρά προσδιορισμένων- τριών (3) χρονικών διαστημάτων:
  - α) 1^η μετάδοση: 10:00-10:30,
  - β) 2^η μετάδοση: 13:00-13:30,
  - γ) 3^η μετάδοση: 16:00-16:30.

ΙΖ. Τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος

- Ο **εκλογέας** για την ταυτοποίησή του παραδίδει στο Δικαστικό Αντιπρόσωπο, στο Γραμματέα ή σε μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής ένα από τα ακόλουθα έγγραφα:
  - α) (ακόμα και «κομμένη») αστυνομική ταυτότητα (ή στρατιωτική ταυτότητα αν υπηρετεί τη στρατιωτική του θητεία),
  - β) ταυτοπροσωπία,

γ) (σε ισχύ ή ληγμένο) διαβατήριο,

δ) άδεια οδήγησης ή ατομικό βιβλιάριο υγείας.

ε) Σύμφωνα με την υπ' αρ. 581/41373/10-5-2023 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, η αναγνώριση των εκλογέων μπορεί να γίνει και με χρήση της ψηφιακής ταυτότητας του άρθρου 80 του Ν. 4954/2022 (Α' 136), ακολουθώντας τη διαδικασία ταυτοποίησης που προβλέπεται στην υπ' αρ. 4082/2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 3982) και είναι προσβάσιμη μέσω του: <https://wallet.gov.gr>. Αν δεν είναι εφικτή η τήρηση της ως άνω διαδικασίας ή η εφαρμογή της προκαλεί καθυστερήσεις, κατά την κρίση του Δικαστικού Αντιπροσώπου, η ταυτοποίηση γίνεται με βάση τα προηγούμενα έγγραφα.

- **Αστυνομικός ή στρατιωτικός** γίνεται δεκτός με:

α) την υπηρεσιακή του ταυτότητα, και

β) βεβαίωση της υπηρεσίας του ότι δεν έχει εγγραφεί σε ειδικό εκλογικό κατάλογο.

- Αν στον Εκλογικό Κατάλογο, δίπλα στο όνομα του εκλογέα υπάρχει η ένδειξη «**Δ**», σημαίνει «**Διπλοεγγεγραμμένος**», οπότε για να ψηφίσει πρέπει να συμπληρώσει την προβλεπόμενη υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει ψηφίσει ούτε προτίθεται να ψηφίσει σε άλλο εκλογικό τμήμα της χώρας. Κατά τη συμπλήρωση της υπεύθυνης δήλωσης, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ορθή αναγραφή του Ειδικού Εκλογικού αριθμού, όπως αυτός προκύπτει από τον Εκλογικό Κατάλογο.
- Αν στον Εκλογικό Κατάλογο, δίπλα στο όνομα του εκλογέα υπάρχει η ένδειξη «**Ε**», σημαίνει «**Ετεροδημότης**», οπότε απαγορεύεται να ψηφίσει στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα (ψηφίζει στον τόπο διαμονής του). Για τον υπολογισμό του αριθμού των εγγεγραμμένων που θα αναγραφεί στα πρακτικά, ο αριθμός των ετεροδημοτών αφαιρείται από τον αριθμό των εγγεγραμμένων στον Εκλογικό Κατάλογο.
- Αν στον Εκλογικό Κατάλογο, δίπλα στο όνομα του εκλογέα υπάρχει η ένδειξη «**Α**» (για πρώτη φορά σε αυτές τις εκλογές), σημαίνει «**Εγγεγραμμένος στους Ειδικούς Εκλογικούς Καταλόγους Εξωτερικού**», οπότε -όπως ακριβώς και για τους ετεροδημότες- απαγορεύεται να ψηφίσει στο συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα

(ψηφίζει στον τόπο μόνιμης ή προσωρινής διαμονής του στο εξωτερικό). Για τον υπολογισμό του αριθμού των εγγεγραμμένων που θα αναγραφεί στα πρακτικά, ο αριθμός των εγγεγραμμένων στους Ειδικούς Εκλογικούς Καταλόγους Εξωτερικού αφαιρείται από τον αριθμό των εγγεγραμμένων στον Εκλογικό Κατάλογο.

- Συνιστάται η εκ των προτέρων επισήμανση των τυχόν «**Δ**», «**Ε**» και «**Α**» στον Εκλογικό Κατάλογο, για τον ευχερή εντοπισμό των αντίστοιχων εκλογέων, προς αποφυγή λάθους, κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας.
- **Αν γίνεται επαλήθευση της εγγραφής του εκλογέα στον Εκλογικό Κατάλογο:**
  - α) διαγράφεται από αυτόν (με χρήση χάρακα),
  - β) συγχρόνως εγγράφεται στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας,
  - γ) παραλαμβάνει υποχρεωτικά μια πλήρη δεσμίδα ψηφοδελτίων (σε περίπτωση άρνησής του, του απαγορεύεται να ψηφίσει),
  - δ) παραλαμβάνει φάκελο με τη μονογραφή και τη σφραγίδα του Δικαστικού Αντιπροσώπου,
  - ε) αποσύρεται στο παραβάν,
  - στ) εξέρχεται επιδεικνύοντας τον κλεισμένο φάκελο στο Δικαστικό Αντιπρόσωπο,
  - ζ) ψηφίζει κατόπιν μετακίνησης του βιβλίου που καλύπτει τη σχισμή της κάλπης, με συνακόλουθη επαναφορά του στην ίδια θέση,
  - η) παραλαμβάνει την ταυτότητά του (ή όποιο άλλο έγγραφο ταυτοποίησης είχε παραδώσει) καθώς και βεβαίωση ότι ψήφισε (αν είχε ζητήσει) και αποχωρεί.
- Ιδιαίτερη προσοχή για την αποφυγή σοβαρού λάθους πρέπει να δίδεται στη **διαγραφή του ορθού προσώπου από τον Εκλογικό Κατάλογο**, καθώς είθισται μεταξύ συγγενών που ψηφίζουν στο ίδιο εκλογικό τμήμα να υπάρχουν πολλά όμοια ονοματεπώνυμα ή ακόμα και όμοια πατρώνυμα (!), οπότε η εξακρίβωση της πραγματικής της ταυτότητας του εκλογέα γίνεται με αντιπαραβολή των λοιπών στοιχείων του Εκλογικού Καταλόγου και του εγγράφου ταυτοποίησης του εκλογέα.

- **Αν δεν γίνεται επαλήθευση της εγγραφής στον Εκλογικό Κατάλογο, ο εκλογέας:**

α) καλείται να διερευνήσει μήπως ψηφίζει σε παρακείμενο εκλογικό τμήμα ή σε εκλογικό τμήμα άλλης συνοικίας του Δήμου όπου ενδεχομένως ψηφίζουν εκλογείς με το ίδιο αρχικό γράμμα επωνύμου, και

β) εάν έχει εκ παραδρομής παραλειφθεί από τον εκλογικό κατάλογο μπορεί να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα, έως και το πέρας της ψηφοφορίας, σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα του Δήμου στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένος:

1) απευθυνόμενος στον οικείο Δήμο, ζητώντας και προσκομίζοντας **πιστοποιητικό εγγραφής** του στο δημοτολόγιο, και

2) υπογράφοντας την **υπεύθυνη δήλωση** που προβλέπεται και για τους «διπλοεγγεγραμμένους» εκλογείς,

3) οπότε **αναγράφεται χειρόγραφα** στον Εκλογικό Κατάλογο και προσμετράται στο σύνολο των εγγεγραμμένων εκλογέων.

- **Αν ο εκλογέας εντοπίζεται στον Εκλογικό Κατάλογο αλλά τα στοιχεία εγγραφής του δεν συμπίπτουν απόλυτα με τα στοιχεία της ταυτότητάς του (όχι προφανή τυπογραφικά λάθη):**

α) καλείται να προσκομίσει βεβαίωση ταυτοπροσωπίας από τον οικείο Δήμο ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο ταυτοποίησης,

β) σε περίπτωση **γυναίκας** η οποία:

1) αναγράφεται στον εκλογικό κατάλογο με το επώνυμο του συζύγου της και στην ταυτότητά της με το πατρικό της επώνυμο (ή αντίστροφα), ή

2) άλλαξε το επώνυμο του συζύγου της με το πατρικό της επώνυμο στο όνομά της μετά από διαζύγιο χωρίς να έχει γίνει η σχετική αλλαγή και στον εκλογικό κατάλογο,

είναι δυνατή η εξακρίβωση της πραγματικής της ταυτότητας με **αντιπαραβολή των λοιπών στοιχείων του Εκλογικού Καταλόγου και της αστυνομικής ταυτότητας**, ώστε να μην απαιτείται προσκόμιση άλλων εγγράφων.

- Αν ο εκλογέας, λόγω σωματικής αδυναμίας, γήρατος, ασθένειας, αναπηρίας, αναλφαβητισμού κλπ., αδυνατεί να ασκήσει μόνος του το εκλογικό του δικαίωμα:
  - α) υποβοηθείται αποκλειστικά από το Δικαστικό Αντιπρόσωπο ή μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής (άρθρο 83 παρ. 3), ενώ για ευνόητους λόγους δεν επιτρέπεται να εισέρχεται με τον εκλογέα στο παραβάν οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο (συνοδός, φίλος, σύζυγος, γονέας, κ.λπ.), με την ομοίως εύλογη εξαίρεση των νηπίων,
  - β) σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναπηρίας ή μειωμένης κινητικότητας και εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος μπορεί κατά την κρίση του, σύμφωνα με την υπ' αρ. 581/41373/10-5-2023 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, να επιτρέψει και στον τυχόν συνοδό του εκλογέα να εισέλθει στο παραβάν, με την ευθύνη και την παρουσία και του ίδιου του Δικαστικού Αντιπροσώπου μέσα σε αυτό, ώστε να διασφαλιστεί η έκφραση της επιθυμίας του εκλογέα (και όχι του συνοδού) κατά την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος.
- Εκλογείς οι οποίοι δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε παρατεταμένη αναμονή προκειμένου να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα (π.χ. κυοφορούσες γυναίκες, υπερήλικες, άτομα με αναπηρία, ασθενείς), καθώς και όσοι καλύπτουν υπηρεσιακές ανάγκες (π.χ. αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας ή υπάλληλοι που εκτελούν υπηρεσία για τις εκλογές), πρέπει να ψηφίζουν **με απόλυτη προτεραιότητα**.
- **Απαγορεύεται να απομακρυνθεί εκλογέας** από το εκλογικό τμήμα αν δεν ρίξει στην κάλπη το σφραγισμένο φάκελο που παρέλαβε.
- **Απαγορεύεται να δοθεί δεύτερος φάκελος** σε εκλογέα αν δεν αναζητηθεί, δεν βρεθεί και δεν καταστραφεί προηγουμένως ο πρώτος.

ΙΗ. Ψήφος ειδικών κατηγοριών εκλογέων

- Ο **τακτικός Δικαστικός Αντιπρόσωπος** ψηφίζει στο εκλογικό τμήμα που ασκεί τα καθήκοντά του υπογράφοντας σχετική υπεύθυνη δήλωση (άρθρο 69 παρ. 1).
- Ο **αναπληρωματικός Δικαστικός Αντιπρόσωπος** ψηφίζει στο εκλογικό τμήμα που του ορίζει ο Έφορος.

- Ο **Έφορος** ψηφίζει σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα της περιφέρειάς του.
- Ο **Γραμματέας** ψηφίζει μόνο στο εκλογικό τμήμα που είναι εγγεγραμμένος. Αν αυτό είναι κοντά στο εκλογικό τμήμα που ασκεί τα καθήκοντά του, μπορεί να ζητήσει άδεια από το Δικαστικό Αντιπρόσωπο, κατά προτίμηση σε ώρα χαμηλής προσέλευσης εκλογέων, προκειμένου να σπεύσει να ψηφίσει και να επιστρέψει. Στην πράξη συνιστάται να του χορηγεί ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος και μια άτυπη προσωρινή βεβαίωση, την οποία επιδεικνύει στο Δικαστικό Αντιπρόσωπο του οικείου εκλογικού τμήματος με την παράκληση αυτός να του επιτρέψει να ψηφίσει κατά προτεραιότητα για να επιστρέψει στο εκλογικό τμήμα που ασκεί καθήκοντα το συντομότερο δυνατό.
- **Άνδρες της φρουράς** των εκλογικών τμημάτων ψηφίζουν σε εκλογικό τμήμα του Δήμου όπου εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία, βάσει ειδικών ονομαστικών καταλόγων που υπογράφονται από το διοικητή της μονάδας τους και υποβάλλονται απευθείας στο Δικαστικό Αντιπρόσωπο (άρθρο 82 παρ. 5).
- Το προσωπικό της **Ελληνικής Αστυνομίας**, του **Πυροσβεστικού Σώματος**, του **Λιμενικού Σώματος** και των **Ενόπλων Δυνάμεων** δικαιούνται να ψηφίσουν και στον τόπο όπου υπηρετούν, οπότε εγγράφονται σε Ειδικούς Εκλογικούς Καταλόγους (άρθρο 27 παρ. 1) και ψηφίζουν μαζί με τους άλλους εκλογείς στα εκλογικά τμήματα που ορίζει ο Αντιπεριφερειάρχης (άρθρο 53), με απλή επίδειξη της υπηρεσιακής τους ταυτότητας. **Αν όμως εμφανιστεί στη βασική εκλογική περιφέρεια του εκλογέας με υπηρεσιακή ταυτότητα (όχι απλός στρατιώτης που υπηρετεί τη θητεία του), θα πρέπει να προσκομίσει και βεβαίωση της υπηρεσίας του ότι δεν έχει περιληφθεί σε Ειδικό Εκλογικό Κατάλογο (άρθρο 27 παρ. 8).**
- **Έλληνες ναυτικοί** που υπηρετούν σε πλοία με ελληνική σημαία ψηφίζουν στο Δήμο που βρίσκεται το πλοίο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται για τους στρατιωτικούς. Οι ονομαστικές καταστάσεις υπογράφονται από τον πλοίαρχο του πλοίου και θεωρούνται, για το γνήσιο της υπογραφής και το αληθές του περιεχομένου τους, από το Λιμεναρχείο, την Αστυνομία, το Τελωνείο ή το Δήμο όπου αγκυροβολεί το πλοίο (άρθρο 27 παρ. 7).
- Οι **υποψήφιοι Βουλευτές** ψηφίζουν σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα της περιφέρειάς τους (άρθρο 88 παρ. 3).

ΙΘ. Ενστάσεις

- Κάθε εκλογέας ή Αντιπρόσωπος Συνδυασμού έχει δικαίωμα να υποβάλει ένσταση για παραβάσεις που συντελέστηκαν κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας.
- Η ένσταση υποβάλλεται αποκλειστικά εγγράφως και καταχωρείται στο Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής, συνοδευόμενη από αιτιολογημένη απόφαση για την αποδοχή ή την απόρριψή της.
- Η υποβολή οποιασδήποτε ένστασης δεν διακόπτει την ψηφοφορία.
- Για τις ενστάσεις και για όποιο άλλο ζήτημα τυχόν προκύψει (π.χ. για την εγκυρότητα ή μη των ψηφοδελτίων κατά τη διαλογή), αποφασίζει η Εφορευτική Επιτροπή συλλογικά και αφού ακούσει τη γνώμη του Δικαστικού Αντιπροσώπου, είτε αμέσως είτε μετά το πέρας της ψηφοφορίας (άρθρο 85).
- Εναπόκειται στην ικανότητα του Δικαστικού Αντιπρόσωπου να χειρίζεται την εκλογική διαδικασία και να αντιμετωπίζει όλους τους εμπλεκόμενους με τρόπο ώστε κατά το δυνατόν να αποφύγει την υποβολή ενστάσεων.

Κ. Πέρασ της ψηφοφορίας

- Στις **7:00 μ.μ.** ολοκληρώνεται η ψηφοφορία (άρθρο 50 παρ. 1).
- Αν υπάρχουν οι εκλογείς οι οποίοι αναμένουν να ψηφίσουν -στην πράξη αν μέχρι εκείνη την ώρα έχουν διέλθει από την εξωτερική πύλη του κτηρίου και βρίσκονται ήδη έξω από το εκλογικό τμήμα- η ψηφοφορία παρατείνεται μέχρι να ψηφίσουν και αυτοί (άρθρο 89 παρ. 1).
- Με το πέρας της ψηφοφορίας:
  - α) κλείνει η πόρτα του εκλογικού τμήματος,
  - β) ασφαρίζεται η σχισμή της κάλπης (π.χ. με ταινία / χαρτοταινία),
  - γ) «κλείνεται» το Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας, και
  - δ) δεν επιτρέπεται η είσοδος σε κανέναν εκλογέα ή τρίτο πρόσωπο μη εμπλεκόμενο στη διαδικασία της καταμέτρησης.

ΚΑ. Έναρξη της καταμέτρησης

- Με το πέρας της ψηφοφορίας ξεκινά αμέσως η διαδικασία της καταμέτρησης.
- Παρόντες στη διαδικασία της διαλογής επιτρέπεται να είναι, αποκλειστικά:
  - α) ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος,
  - β) ο Γραμματέας,
  - γ) τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής και
  - δ) οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών (ή οι ίδιοι οι υποψήφιοι Βουλευτές).
- Για τη διευκόλυνση της διαδικασίας και την αποφυγή προβλημάτων, συνιστάται:
  - α) όλα τα μη χρησιμοποιημένα ψηφοδέλτια να τοποθετούνται στους σάκους απορριμμάτων και να μην κυκλοφορεί κανένα άλλο ψηφοδέλτιο στο χώρο (πλην αυτού που ενδεχομένως θα χρησιμοποιούν οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών για την καταγραφή των αποτελεσμάτων) ώστε να μη μπερδευτεί από λάθος με τα ψηφοδέλτια που θα εξάγονται από την κάλπη,
  - β) ικανός αριθμός τραπεζιών / θρανίων να τοποθετούνται ενωμένα στο κέντρο του εκλογικού τμήματος, ώστε πάνω σε αυτά να τοποθετηθεί η κάλπη και γύρω-γύρω να λάβουν θέση κατά προτεραιότητα ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος, ο Γραμματέας και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής και δευτερευόντως για να παρακολουθούν τη διαδικασία οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών,
  - γ) λοιπά χαρτιά, άχρηστα έντυπα, κ.λπ., να απομακρύνονται για να μην μπερδεύονται με τα βιβλία – πρακτικά της Εφορευτικής Επιτροπής, τα τηλεγραφήματα, κ.λπ., που χρησιμοποιούνται κατά τη διαλογή.
- Σε περίπτωση έλλειψης μελών της Εφορευτικής Επιτροπής, εναπόκειται στο Δικαστικό Αντιπρόσωπο να προσκαλέσει και τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών να συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία της διαλογής, πάντοτε υπό ίσους όρους και μόνο εφόσον το επιθυμούν, εποπτεύοντάς τους για την αποφυγή διάπραξης τυχόν εκλογικών αδικημάτων.

ΚΒ. Αντιπαραβολή των φακέλων με τους ψηφισαντες

- Ακολούθως ανοίγεται η κάλπη και γίνεται αντιπαραβολή των φακέλων με το συνολικό αριθμό ψηφισάντων στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας:
  - α) Συνιστάται στα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής να εξάγουν τους φακέλους από την κάλπη, να τους μετρούν πολύ προσεκτικά και να τους κάνουν δεσμίδες με λαστιχάκια - ανά 50 φακέλους.
  - β) Αν ο συνολικός αριθμός των φακέλων δεν συμφωνεί με το συνολικό αριθμό των ψηφισάντων, καταμετρώνται δεύτερη φορά, κατά προτίμηση κάθε 50άδα από διαφορετικό μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής που έκανε την αρχική καταμέτρηση.
  - γ) Αν και πάλι ο συνολικός αριθμός των φακέλων δεν συμφωνεί με το συνολικό αριθμό των ψηφισάντων, συνιστάται να γίνει μια τελευταία προσπάθεια πολύ προσεκτικής καταμέτρησης από τον ίδιο το Δικαστικό Αντιπρόσωπο, διότι η εμπειρία δείχνει ότι κάποιες φορές τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής δεν μετρούν σωστά ή κάποιοι φάκελοι μπορεί να είναι κολλημένοι μεταξύ τους, κ.λπ.
  - δ) Αν και πάλι ο συνολικός αριθμός των φακέλων δεν συμφωνεί με το συνολικό αριθμό των ψηφισάντων, συνιστάται να γίνει αντιπαραβολή των εγγεγραμμένων στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας με τους διαγραφέντες από τον Εκλογικό Κατάλογο (μήπως εκ παραδρομής δεν έχει εγγραφεί στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας εκλογέας που έχει διαγραφεί από τον Εκλογικό Κατάλογο - ή/και το αντίστροφο).
- Αν εξαντληθεί κάθε προσπάθεια εντοπισμού του λάθους:
  - α) σε περίπτωση που **πλεονάζουν** φάκελοι, ελέγχεται αν όλοι φέρουν τη σφραγίδα της Εφορευτικής Επιτροπής, και
    - 1) σε περίπτωση εντοπισμού ασφράγιστων φακέλων αφαιρούνται και απορρίπτονται από αυτούς, τυχαία, τόσοι ώστε να συμφωνήσει ο αριθμός των ψηφισάντων με τον αριθμό των φακέλων,
    - 2) σε περίπτωση μη εντοπισμού ασφράγιστων φακέλων αφαιρούνται και απορρίπτονται από το σύνολο των φακέλων, τυχαία, τόσοι ώστε να συμφωνήσει ο αριθμός των ψηφισάντων με τον αριθμό των φακέλων,

β) σε περίπτωση που **ελλείπουν** φάκελοι,

1) ελέγχεται μήπως έχει γίνει κάποιο λάθος στον υπολογισμό του συνολικού αριθμού ψηφισάντων στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας (σε κάθε σελίδα καταγράφονται 30 εκλογείς), και

2) αν δεν μπορεί να επιλυθεί το πρόβλημα, γίνεται μνεία στο αντίστοιχο πεδίο του βιβλίου πρακτικών.

- Μετά τη διαδικασία της αντιπαραβολής, οι φάκελοι τοποθετούνται εκ νέου μέσα στην κάλπη, προκειμένου να ξεκινήσει η διαλογή των ψηφοδελτίων.

ΚΓ. Διαλογή ψηφοδελτίων, καταγραφή και μετάδοση αποτελεσμάτων

- Σύμφωνα με την εκλογική νομοθεσία (άρθρο 91 παρ. 1), ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος καλείται:

α) να παίρνει από την κάλπη ένα-ένα φάκελο,

β) να τον αποσφραγίζει,

γ) να επιδεικνύει το ψηφοδέλτιο στους παριστάμενους,

δ) να διαβάζει το περιεχόμενό του,

ε) να αριθμεί το ψηφοδέλτιο κατά τη σειρά της εξαγωγής του από την κάλπη,

στ) να το μονογράφει,

ζ) να μονογράφει και κάθε σταυρό προτίμησης (ιδιαίτερη προσοχή, **σταυρός προτίμησης χωρίς μονογραφή του Δικαστικού Αντιπροσώπου ακυρώνεται άνευ ετέρου σε περίπτωση ένστασης ενώπιον του ΑΕΔ** (άρθρο 72 παρ. 10),

η) να αναγράφει ολογράφως πάνω στο ψηφοδέλτιο το συνολικό αριθμό των σταυρών προτίμησης,

θ) να καταχωρείται ο αριθμός του ψηφοδελτίου στις προβλεπόμενες θέσεις στα Βιβλία Διαλογής Ψήφων υπέρ των Συνδυασμών και υπέρ των Υποψηφίων.

- Επειδή ωστόσο και το ίδιο το Υπουργείο Εσωτερικών επιζητεί την ταχεία και κατά προτεραιότητα μετάδοση των αποτελεσμάτων των Συνδυασμών για λόγους

δημοσίου συμφέροντος, είθισται να προκρίνεται η διαλογή **υπέρ των Συνδυασμών**, ως εξής:

α) Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος **μονογράφει** και **αριθμεί** τα έγκυρα ψηφοδέλτια. Τα λευκά, τα οποία σημειωτέον δεν προσμετρώνται στα έγκυρα (άρθρο 98 παρ. 8), λαμβάνουν αυτοτελή αρίθμηση (Λευκό 1, Λευκό 2, Λευκό 3, κ.λπ.), ομοίως και τα άκυρα, τα οποία σημειωτέον συρράπτονται μαζί με το φάκελο καθενός από αυτά (Άκυρο 1, Άκυρο 2, Άκυρο 3, κ.λπ.).

β) Συγχρόνως ο Γραμματέας ή κάποιο μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής καταχωρεί -έναν προς έναν- τους σχετικούς αριθμούς των ψηφοδελτίων στο Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Συνδυασμών.

γ) Μετά τη μονογραφή, αρίθμηση και καταχώρηση των ψηφοδελτίων κατά τα ανωτέρω, εξάγονται τα **αθροίσματα των ψήφων που έλαβε κάθε Συνδυασμός**, τα οποία καταχωρούνται από το Γραμματέα, τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής ή/και κάποιους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών ταυτόχρονα:

1) στο Βιβλίο Διαλογής υπέρ Συνδυασμών με μεγάλα γράμματα (τραβώντας μια γραμμή κάτω από τα συμπληρωμένα «κουτάκια» κάθε Συνδυασμού),

2) στο tablet για την απευθείας μετάδοση των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με την υπ' αρ. 40940/9-5-2023 απόφαση της Υπουργού Εσωτερικών (Β' 3087),

3) στο σχετικό τηλεγράφημα (οπότε καλείται ο αγγελιαφόρος - δημοτικός υπάλληλος να το παραλάβει), και

4) στα αντίτυπα του Πρακτικού 2.

- Μετά το πέρας της διαλογής υπέρ των Συνδυασμών, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος προχωρά *mutatis mutandis* στη διαλογή **υπέρ των Υποψηφίων**:

α) επανέρχεται στα αριθμημένα, μονογραμμένα ψηφοδέλτια ανά Συνδυασμό και

1) **εκφωνεί** τον **αριθμό** του ψηφοδελτίου,

2) **εκφωνεί** και **εγγράφει ολογράφως** πάνω στο ψηφοδέλτιο τον αριθμό των σταυρών προτίμησης,

3) **εκφωνεί** -αργά- τα **ονόματα** των Υποψηφίων που λαμβάνουν σταυρό προτίμησης και **θέτει τη μονογραφή του δίπλα σε κάθε σταυρό προτίμησης**

(π.χ. Χ Κόμμα - Ψηφοδέλτιο 1 - Τρεις σταυροί - Γκόρτσος - Καλοχαιρέτας - Μαυρογιαλούρος, Ψηφοδέλτιο 2 - Ένας σταυρός - Γκόρτσος, Ψηφοδέλτιο 3 - Δύο σταυροί - Γκόρτσος - Μαυρογιαλούρος, κ.ο.κ.).

β) Συγχρόνως ο Γραμματέας ή κάποιο μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής καταχωρεί τους αριθμούς των ψηφοδελτίων στο Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Υποψηφίων (με πολλή προσοχή, ώστε ο αριθμός κάθε ψηφοδελτίου να καταχωρείται δίπλα σε όλα τα ονόματα των Υποψηφίων που λαμβάνουν σταυρό προτίμησης).

γ) Μετά την καταγραφή του αριθμού των σταυρών σε κάθε ψηφοδέλτιο, τη μονογραφή των σταυρών και την καταχώρησή τους κατά τα ανωτέρω, εξάγονται τα **αθροίσματα των σταυρών προτίμησης που έλαβε κάθε Υποψήφιος**, τα οποία καταχωρούνται από το Γραμματέα, τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής ή/και κάποιους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών ταυτόχρονα:

1) στο Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Υποψηφίων με μεγάλα γράμματα (τραβώντας μια γραμμή κάτω από τα συμπληρωμένα «κουτάκια» κάθε Υποψηφίου),

2) στο tablet για τη μετάδοση των αποτελεσμάτων, και

3) στα αντίτυπα του Πρακτικού 2.

ΚΔ. Έγκυρο – άκυρο ψηφοδέλτιο

- Κατά την έναρξη της καταμέτρησης είναι σκόπιμο να γίνει μια ολιγόλεπτη συζήτηση με τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής και τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών, προκειμένου να εξηγηθεί ότι:

α) σε περίπτωση αμφιβολίας το ψηφοδέλτιο πρέπει να θεωρείται **έγκυρο**, για την αποφυγή αλλοίωσης της λαϊκής βούλησης, (π.χ. ΑΕΔ 14/2021, 20/2013, 11/2011, 1/2009, 37/2008, 16/2005, 9/2001, 26/1999),

β) σε περίπτωση που κατά τα διδάγματα της λογικής και της κοινής πείρας υπάρχουν **διακριτικά γνωρίσματα** που μπορούν να οδηγήσουν, άμεσα ή έμμεσα, σε **αποκάλυψη της ταυτότητας του εκλογέα το ψηφοδέλτιο πρέπει να θεωρείται άκυρο**,

γ) η **οριστική κρίση** για την εγκυρότητα ή μη του ψηφοδέλιου εναπόκειται στην Εφορευτική Επιτροπή **συλλογικά**, αφού ακούσει τη γνώμη του Δικαστικού Αντιπροσώπου (και όχι στους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών),

δ) προς αποφυγή παρεξηγήσεων, ιδίως με τους Αντιπροσώπους των Συνδυασμών, μπορεί να αναγνωστεί εκ των προτέρων και να συμφωνηθεί ότι σε περίπτωση αμφιβολίας θα ακολουθείται η περιπτώσιολογία που παρατίθεται ακολούθως στον παρόντα Πρακτικό Οδηγό του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

- **Έγκυρο Ψηφοδέλτιο:**

α) Ψηφοδέλτιο με σταυρό προτίμησης σημειωμένο κακότεχνα (ΑΕΔ 38/1995), ή που μοιάζει με «Χ» (ΑΕΔ 15/2021, 23/2011, 21/2011, 3/2011, 1/2009) ή που η οριζόντια και κάθετη γραμμή του σταυρού δεν είναι απόλυτα ευθείες ή ίσες ή που έχει τοποθετηθεί με πολλαπλές προσπάθειες (ΑΕΔ 9/2001), καθότι αυτά μπορεί να οφείλονται στο γραφικό χαρακτήρα, την ώραση, την ηλικία κάθε εκλογέα ή τις συνθήκες διεξαγωγής της ψηφοφορίας (ΑΕΔ 14/2011, 11/2011, 9/2005, 1/2009, 37/2008, 16/2005, 9/2001, ΣΤΕ 244/2004, 343/2004).

β) Ψηφοδέλτιο με σταυρό χαραγμένο με μαρκαδόρο ή μολυβίδα.

γ) Ψηφοδέλτιο με αποτύπωμα από σταυρό προτίμησης χαραγμένο σε προηγούμενο ψηφοδέλτιο.

δ) Ψηφοδέλτιο με σταυρούς προτίμησης με διαφορετικό χρώμα μελανιού, αρκεί αυτοί να είναι συνολικά αποχρώσεων μπλε ή μαύρου χρώματος (ΑΕΔ 15/2021, 11/2011, 10/2009, 1/2009, 26/2001, 84/1997, ΣΤΕ 343/2004, 244/2004, 3776/1992) ή με διαφορετικό γραφικό χαρακτήρα (π.χ. ένας κανονικός και ένας κακοσχηματισμένος ή σε σχήμα «Χ»), εφόσον αυτά δεν συνδέονται με πρόθεση αποκάλυψης της ταυτότητας του εκλογέα (ΑΕΔ 14/2021, 11/2011, 10/2009, 1/2009, 18/2001, 26/2001, 84/1997, 54/1995).

ε) Ψηφοδέλτιο με σταυρούς προτίμησης χαραγμένους σε διαφορετικές πλευρές, έναν δεξιά και έναν αριστερά από το όνομα κάθε υποψηφίου (ΑΕΔ 15/2021, 26/1999, 38/1995).

στ) Ψηφοδέλτιο με δύο συνεχόμενους σταυρούς προτίμησης από τη μία ή την άλλη πλευρά του ίδιου ή άλλου ονόματος (ΑΕΔ 15/2021, 11/2011).

ζ) Ψηφοδέλτιο με σταυρούς προτίμησης σε περισσότερους από τους επιτρεπόμενους υποψήφιους ή ακόμα και σε περισσότερους από τους μισούς υποψηφίους (ΑΕΔ 11/2011, 16/2005, 26/2001, 88/1997), οπότε δεν λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί προτίμησης αλλά το ψηφοδέλτιο θεωρείται έγκυρο υπέρ του συνδυασμού. Αν ο πλεονάζων σταυρός τίθεται σε Αρχηγό ή Πρόεδρο κόμματος ή πρώην Πρωθυπουργό (που δεν χρειάζονται σταυρό προτίμησης), οι υπόλοιποι προσμετρώνονται κανονικά εφόσον δεν υπερβαίνουν το συνολικό επιτρεπόμενο αριθμό σταυρών προτίμησης στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια.

η) Ψηφοδέλτιο με τυχαίες και ανεπαίσθητες μελανιές (ΑΕΔ 26/1994).

θ) Ψηφοδέλτιο με συνήθεις τυπογραφικές αβλεψίες, ασήμαντες αποκλίσεις από τις οριζόμενες διαστάσεις, ατέλειες στην κοπή των πλευρών, απλές παραλλαγές της απόχρωσης ή της ποιότητας του χαρτιού, στίγματα ή ξέσματα, από τη μηχανική εκτύπωση του.

- **Άκυρο ψηφοδέλτιο:**

α) Κενός φάκελος.

β) Φάκελος διαφορετικός από αυτόν που χορήγησε η Εφορευτική Επιτροπή (άρθρο 76 περ. στ'). Η έλλειψη μονογραφής του φακέλου από το Δικαστικό Αντιπρόσωπο δεν συνεπάγεται ακυρότητα (83 παρ. 1).

γ) Φάκελος με περισσότερα του ενός ψηφοδέλτια (76 περ. δ'), ανεξαρτήτως αν είναι του ίδιου Συνδυασμού ή διαφορετικών, έγκυρα ή άκυρα (ΑΕΔ 11/2011, 26/2001, 40/1995).

δ) Ψηφοδέλτιο όχι έντυπο (άρθρο 72) ή εκτυπωμένο με ουσιωδώς διαφορετικό χαρτί, χρώμα, σχήμα ή διαστάσεις από το προβλεπόμενο (άρθρο 76 περ. α' - γ').

ε) Ψηφοδέλτιο άλλης εκλογικής περιφέρειας (άρθρο 76 περ. ε').

στ) Ψηφοδέλτιο ή φάκελος με αλλοιώσεις, υπογραμμίσεις, διαγραφές, λέξεις, φράσεις ή άλλα διακριτικά γνωρίσματα, σημεία ή στίγματα (άρθρα 73 παρ. 2 και 3 και 75 παρ. 4), όταν αυτά είναι ουσιώδη, συνάγεται το σκόπιμο της ύπαρξής τους και μπορούν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας του εκλογέα (ΑΕΔ 14/2021, 20/2013, 11/2011, 17-18/2001, 9/2001, 40/1995, 26/1994, 39/1991, 36/1991, 33/1991, 31/1991, 14/1990, 11/1990, ΣΤΕ 343/2004).

ζ) Ψηφοδέλτιο με σταυρό προτίμησης πράσινου, κόκκινου ή οποιοδήποτε άλλου χρώματος - εκτός από το επιτρεπόμενο μπλε και μαύρο (ΑΕΔ 11/2011, ΑΕΔ 1/2009, 37/2008, 16/2005, 9/2001, 26/1999, 38/1995).

η) Ψηφοδέλτιο κομμένο σε μια γωνία του (ΑΕΔ 38/1995) ή με σχίσσιμο που δεν οφείλεται στο άνοιγμα (ΑΕΔ 14/2021).

θ) Ψηφοδέλτιο στο οποίο έχουν τραβηχτεί μια ή περισσότερες γραμμές (ΑΕΔ 38/1995).

ι) Ψηφοδέλτιο με παρένθεση μπροστά από όνομα υποψηφίου (ΣΤΕ 1260/2000).

ια) Ψηφοδέλτιο με αρχικά υποψηφίου ή αστερίσκο ή νύγμα (✓) αντί σταυρού (ΑΕΔ 14-15/2021, 23/2011, 21/2011, 3/2011, 9/2001, ΣΤΕ 1322/2000) ή κάθετη γραμμή ή δίσηση αντί σταυρού ή σταυρό και παύλα ή υπογράμμιση (ΑΕΔ 15/2021).

ιβ) Ψηφοδέλτιο με σταυρό μέσα σε κύκλο (ΑΕΔ 15/2021, 9/2001) ή σε άλλη θέση του ψηφοδελτίου, και όχι αριστερά ή δεξιά του ονόματος υποψηφίου (ΑΕΔ 11/2011).

ιγ) Ψηφοδέλτιο με κηλίδες από μελάνι ανάμεσα στο όνομα και το επώνυμο του υποψηφίου (ΣΤΕ 1400/2000).

ιδ) Ψηφοδέλτιο με «μουτζούρες» (ΑΕΔ 15/2021).

ιε) Ψηφοδέλτιο με το γράμμα Χ στην πίσω πλευρά (ΣΤΕ 1322/2000).

ιστ) Ψηφοδέλτιο διπλωμένο κατά ιδιόρρυθμο τρόπο.

ΚΕ. Υποδείγματα για το «κλείσιμο» των βιβλίων της Εφορευτικής Επιτροπής

• Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας

«Στο σημείο αυτό και ώρα 7:00 μ.μ. κλείνεται το Πρωτόκολλο Ψηφοφορίας. Σύνολο ψηφισάντων ....., μεταξύ των οποίων και ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος.

(Τόπος), 21 Μαΐου 2023

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Τα Μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής

Οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών

(Υπογραφές) (Σφραγίδα)»

- **Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Συνδυασμών**

«Στο σημείο αυτό και ώρα .... κλείνεται το Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Συνδυασμών.

(Τόπος), 21 Μαΐου 2023

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Τα Μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής

Οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών

(Υπογραφές) (Σφραγίδα)»

- **Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Υποψηφίων**

«Στο σημείο αυτό και ώρα .... κλείνεται το Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Υποψηφίων.

(Τόπος), 21 (ή 22) Μαΐου 2023

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Τα Μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής

Οι Αντιπρόσωποι των Συνδυασμών

(Υπογραφές) (Σφραγίδα)»

- Το **Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής** διαθέτει αντίστοιχο «κλείσιμο» στο τέλος καθενός από τα **Πρακτικά 1 και 2**.

ΚΣΤ. Περιεχόμενου εκλογικού σάκου για την παράδοση στο Πρωτοδικείο

- Στον εκλογικό σάκο που παραδίδεται στο Πρωτοδικείο μετά το πέρας των ανωτέρω εργασιών περιλαμβάνονται οπωσδήποτε τα εξής:

α) Τα έγκυρα ψηφοδέλτια (μονογραμμένα και αριθμημένα, με αναγραφή του αριθμού των σταυρών σε καθένα από αυτά και οπωσδήποτε μονογραφή κάθε σταυρού προτίμησης ξεχωριστά), **δεμένα με λαστιχάκια ανά συνδυασμό.**

β) Τα λευκά και τα άκυρα ψηφοδέλτια, τοποθετημένα μέσα σε αντίστοιχους φακέλους Α4 με τη σχετική ένδειξη («ΛΕΥΚΑ» ή «ΑΚΥΡΑ»).

γ) Ο Εκλογικός Κατάλογος (με τις διαγραμμίσεις των ψηφισάντων).

δ) Το **Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας** («κλεισμένο», σφραγισμένο, υπογεγραμμένο).

ε) Το **Βιβλίο Πράξεων της Εφορευτικής Επιτροπής** (με το **Πρακτικό 1** και το **Πρακτικό 2** για το Πρωτοδικείο, «κλεισμένα», σφραγισμένα, υπογεγραμμένα).

στ) Το **Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Συνδυασμών** και το **Βιβλίο Διαλογής Ψήφων υπέρ Υποψηφίων** (με αναγραφή των αθροισμάτων των ψήφων και των σταυρών προτίμησης κάθε Συνδυασμού και Υποψηφίου, αντίστοιχα, και στο τέλος αμφότερα «κλεισμένα», σφραγισμένα, υπογεγραμμένα).

ζ) Το **tablet** (με το κουτί του).

η) Η **αναφορά στον Έφορο** (άρθρο 66 παρ. 3 εδ. β').

θ) Οι προβλεπόμενες **υπεύθυνες δηλώσεις - βεβαιώσεις** μέσα σε φακέλους Α4, ανά κατηγορία και με τη σχετική ένδειξη (π.χ. βεβαιώσεις και υπεύθυνες δηλώσεις παραλειφθέντων από τον εκλογικό κατάλογο, υπεύθυνη δήλωση του Δικαστικού Αντιπροσώπου για την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος, ιατρικές βεβαιώσεις των μελών της Εφορευτικής Επιτροπής για τυχόν απαλλαγή από τα καθήκοντά τους, κ.λπ.).

ι) Οι **υπεύθυνες δηλώσεις των «διπλοεγγεγραμμένων**», οι οποίες τοποθετούνται σε ιδιαίτερο φάκελο με την ένδειξη **«Υπεύθυνες δηλώσεις διπλοεγγεγραμμένων εκλογέων Εκλογικού Τμήματος ..... Δήμου ..... Νομού .....»** και παραδίδονται στο Πρωτοδικείο ξεχωριστά από τον εκλογικό σάκο, προκειμένου να αποσταλούν αρμοδίως στη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών για παραβολή των στοιχείων.

- Στον εκλογικό σάκο δεν τοποθετούνται οι χρησιμοποιημένοι φάκελοι που περιείχαν τα έγκυρα ψηφοδέλτια.
- Ο σάκος πρέπει να κλείσει με ασφάλεια (άρθρο 94 παρ. 1) για την αποφυγή απώλειας περιεχομένου κατά τη μεταφορά του, αλλά με τρόπο που να μπορεί να ανοιχθεί ευχερώς, καθώς **στην πράξη θα ζητηθεί κατά την παράδοση ενώπιον του Πρωτοδικείου να εξαχθούν -ένα προς ένα- για να ελεγχθούν επί τόπου, ιδίως τα εξής: α)** τα επιμέρους Βιβλία της Εφορευτικής Επιτροπής (για να ελεγχθεί αν υπάρχει το «κλείσιμο» σε όλα και τα «αθροίσματα» στα Βιβλία Διαλογής Ψήφων), **β)** η αναφορά στον Έφορο, και **γ)** το tablet.

KZ. Αναχώρηση για το Πρωτοδικείο

- Μετά την ετοιμασία του εκλογικού σάκου, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος αφήνει τα εκλογικά είδη που περίσσεψαν (π.χ. γραφική ύλη), μέσα στην κάλπη για να τα παραλάβει ο αρμόδιος δημοτικός υπάλληλος (άρθρο 93 παρ. 3).
- Ορθότερο ωστόσο είναι η σφραγίδα να μην αφηθεί στο εκλογικό τμήμα, αλλά να παραδοθεί εκ των υστέρων απευθείας στο Δήμο, καθώς σε περίπτωση που ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος έχει ξεχάσει να σφραγίσει κάποια βιβλία, πρακτικά, κ.λπ., θα του ζητηθεί κατά την παράδοση του εκλογικού σάκου στο Πρωτοδικείο να το πράξει επί τόπου.
- Αναχωρώντας για το Πρωτοδικείο, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος:
  - α) ελέγχει προσεκτικά όλο το χώρο μήπως έχει ξεχαστεί κάποιο από τα κρίσιμα αντικείμενα που πρέπει να περιέχει ο εκλογικός σάκος ή τυχόν προσωπικά του αντικείμενα, και
  - β) μεριμνά ώστε το εκλογικό τμήμα να είναι κατά το δυνατόν σε αξιοπρεπή κατάσταση.
- Σε περίπτωση αδυναμίας εύρεσης οχήματος, ιδίως σε απομακρυσμένες περιοχές και αν δεν προθυμοποιείται κάποιος τοπικός παράγων να τον εξυπηρετήσει, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος δύναται να ζητήσει τη συνδρομή της αστυνομίας για τη μετάβασή του στο Πρωτοδικείο με υπηρεσιακό μέσο (περιπολικό).

KH. Παράδοση αντιτύπων του Πρακτικού 2

- Εκτός από το Πρωτοδικείο ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος υποχρεούται να παραδώσει από ένα -υπογεγραμμένο και σφραγισμένο- αυτοτελές πρωτότυπο του **Πρακτικού 2**:
  - α) στο **Δήμαρχο**,
  - β) τον **Αντιπεριφερειάρχη**, και
  - γ) τον **Περιφερειάρχη**.

- Ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος συνεννοείται, ανάλογα με την εκλογική περιφέρεια στην οποία είναι διορισμένος, για το πώς / πού πρέπει να γίνει η παράδοση των αντιτύπων αυτών.
- Το **Πρακτικό 2 για το Δήμαρχο** είθισται να παραλαμβάνεται από το δημοτικό υπάλληλο που είναι επιφορτισμένος με την παραλαβή του τηλεγραφήματος (αγγελιαφόρος).
- Ειδικά ο **Δήμος Αθηναίων** είθισται τα τελευταία χρόνια να εγκαθιστά σχετική υπηρεσία στον τόπο παράδοσης του εκλογικού σάκου.
- Ειδικά για την **Περιφέρεια Αττικής**:
  - α) δεν συμπληρώνεται το Πρακτικό 2 για τον Αντιπεριφερειάρχη, και
  - β) το Πρακτικό 2 για τον Περιφερειάρχη είθισται τα τελευταία χρόνια να παραδίδεται σε σχετική υπηρεσία στον τόπο παράδοσης του εκλογικού σάκου.

ΚΘ. Βεβαιώσεις άσκησης καθηκόντων

- Κατά την παράδοση του τηλεγραφήματος στον αγγελιαφόρο του Δήμου, την παράδοση του εκλογικού σάκου στο Πρωτοδικείο, καθώς και κατά την παράδοση του Πρακτικού 2 για το Δήμαρχο, τον Αντιπεριφερειάρχη και τον Περιφερειάρχη, ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος πρέπει να λαμβάνει σχετικές **βεβαιώσεις - αποδείξεις**, τις οποίες φυλάσσει για την περίπτωση μελλοντικών αμφισβητήσεων.
- Στο **Παράρτημα Υποδειγμάτων** του παρόντος διατίθενται οι **Βεβαιώσεις** που συνιστάται να ετοιμαστούν για το **Δικαστικό Αντιπρόσωπο** και το **Γραμματέα**, ιδίως για την περίπτωση που αμφισβητηθεί εκ των υστέρων (π.χ. κατά την πληρωμή) η άσκηση των καθηκόντων τους. Αυτό μπορεί να έχει ιδιαίτερη σημασία ιδίως για τον **αναπληρωματικό Δικαστικό Αντιπρόσωπο που διορίζεται τακτικός** και, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 39027/4-5-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών (Β' 3074), δικαιούται να εισπράξει συμπληρωματική αποζημίωση.

Λ. Ειδικά εκλογικά τμήματα ετεροδημοτών

- Για τους ετεροδημότες εκδίδεται ειδική Εγκύκλιος από το Υπουργείο Εσωτερικών, με την οποία ρυθμίζονται όλα τα επιμέρους θέματα. Οι ετεροδημότες ψηφίζουν:
  - α) αποκλειστικά στον τόπο διαμονής τους,
  - β) τους υποψηφίους Βουλευτές της βασικής εκλογικής τους περιφέρειας στους καταλόγους της οποίας είναι εγγεγραμμένοι.
- Τα εκλογικά τμήματα ετεροδημοτών διακρίνονται σε «αμιγή» και σε «μεικτά».
- Στα **«Αμιγή» Εκλογικά Τμήματα Ετεροδημοτών** ψηφίζουν εκλογείς από μία και μόνη βασική εκλογική περιφέρεια και η διαδικασία διαφοροποιείται από τα κοινά εκλογικά τμήματα ως προς τα εξής:
  - α) οι εκλογείς είναι εγγεγραμμένοι σε Ειδικό Εκλογικό Κατάλογο Ετεροδημοτών,
  - β) διανέμονται ψηφοδέλτια της βασικής εκλογικής τους περιφέρειας (αντί των ψηφοδελτίων της εκλογικής περιφέρειας που εδρεύει το εκλογικό τμήμα),
  - γ) το τηλεγράφημα για τη μετάδοση των αποτελεσμάτων αποστέλλεται στον Αντιπεριφερειάρχη της βασικής εκλογικής τους περιφέρειας,
  - δ) ο εκλογικός σάκος παραδίδεται στο Πρωτοδικείο της έδρας όπου έχει συσταθεί το εκλογικό τμήμα,
  - ε) το μοναδικό αντίγραφο του Πρακτικού 2 των Εκλογικών Τμημάτων Ετεροδημοτών προορίζεται για τον Αντιπεριφερειάρχη της βασικής εκλογικής περιφέρειας και θα πρέπει να παραδοθεί σε εκπρόσωπό του που βρίσκεται στην Αντιπεριφέρεια (ή στην Περιφέρεια αν η έδρα του νομού είναι και έδρα της Περιφέρειας) όπου έχει συσταθεί το συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα,
  - στ) ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ψηφίζει και ο ίδιος, μαζί με τους ετεροδημότες, υποψηφίους Βουλευτές της βασικής εκλογικής τους περιφέρειας.
- Στα **«Μικτά» Εκλογικά Τμήματα Ετεροδημοτών** ψηφίζουν εκλογείς από περισσότερες βασικές εκλογικές περιφέρειες και η διαδικασία διαφοροποιείται από τα κοινά εκλογικά τμήματα ως προς τα εξής:
  - α) Υπάρχουν τόσοι διαφορετικοί Εκλογικοί Κατάλογοι, Βιβλία Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας, Βιβλία Πράξεων Εφορευτικής Επιτροπής και ψηφοδέλτια, όσες και

οι βασικές εκλογικές περιφέρειες (ωσάν να πρόκειται για διαφορετικά εκλογικά τμήματα που λειτουργούν παράλληλα και ταυτόχρονα μέσα στον ίδιο χώρο),

β) κάθε εκλογέας:

1) διαγράφεται από τον οικείο Εκλογικό Κατάλογο,

2) καταγράφεται στο Βιβλίο Πρωτοκόλλου Ψηφοφορίας της βασικής εκλογικής του περιφέρειας,

3) λαμβάνει δεσμίδα ψηφοδελτίων της βασικής εκλογικής του περιφέρειας,

4) λαμβάνει φάκελο στον οποίο, πέρα από τη μονογραφή και τη σφράγιση, αναγράφεται και η βασική εκλογική του περιφέρεια,

γ) ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος τοποθετεί σε εμφανή σημεία ή/και αναγράφει στον πίνακα (εφόσον διατίθεται) ανακοινώσεις με τον αριθμό των επιτρεπόμενων σταυρών προτίμησης χωριστά για κάθε βασική εκλογική περιφέρεια,

δ) ο Δικαστικός Αντιπρόσωπος ψηφίζει τους υποψηφίους Βουλευτές συνδυασμού από οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια επιλέξει μεταξύ των βασικών εκλογικών περιφερειών του τμήματός του,

ε) τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής ψηφίζουν τους υποψηφίους Βουλευτές της βασικής εκλογικής περιφέρειας στον εκλογικό κατάλογο της οποίας είναι εγγεγραμμένοι,

στ) μετά το κλείσιμο της κάλπης γίνεται:

1) μόνο διαλογή (καταμέτρηση και αρίθμηση) φακέλων και διαχωρισμός τους σε ξεχωριστά δέματα ανά βασική εκλογική περιφέρεια (άνοιγμα και διαλογή των ψηφοδελτίων θα γίνει από τη Γενική Εφετειακή Εφορευτική Επιτροπή Ετεροδημοτών),

2) σύνταξη του Πρακτικού 2 για τους εγγεγραμμένους, τους ψηφίσαντες και τη διαλογή φακέλων ξεχωριστά για κάθε βασική εκλογική περιφέρεια,

ζ) η παράδοση του εκλογικού σάκου γίνεται στο Εφετείο (αντί του Πρωτοδικείου) της έδρας του τμήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

(Μπορούν να εκτυπωθούν και συμπληρωθούν απευθείας ως έχουν).

ΠΡΟΣ

Τον κ. Έφορο Δικαστικών Αντιπροσώπων
της Εκλογικής Περιφέρειας .....

ΑΝΑΦΟΡΑ

Του/της .....,
Αντιπροσώπου της Δικαστικής Αρχής στο υπ' αριθμ.
.....^ο Εκλογικό Τμήμα του Δήμου .....

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 66 παρ. 3 του Π.Δ. 26/2012, όπως ισχύει,
Σας αναφέρω ότι δεν υπέπεσε στην αντίληψή μου οποιοδήποτε αξιοσημείωτο
γεγονός κατά την άσκηση των καθηκόντων μου.

....., 21 Μαΐου 2023

Ο/Η Δικαστικός Αντιπρόσωπος

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος)

Ο/Η υπογεγραμμένος/η ..... του
....., Δικηγόρος Αθηνών, που κατοικώ στ.....
(οδός ....., αρ. ....) και ασκώ σήμερα τα καθήκοντα του **Αντιπροσώπου**
της Δικαστικής Αρχής στο .....^ο Εκλογικό Τμήμα του Δήμου
..... της Αντιπεριφέρειας .....
δηλώνω υπεύθυνα ότι είμαι εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του Δήμου
..... της Αντιπεριφέρειας .....

....., 21 Μαΐου 2023

Ο/Η Δηλών/ούσα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ .....

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ .....

ΔΗΜΟΣ .....

ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ .....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Η Εφορευτική Επιτροπή του .....^{ου} Εκλογικού Τμήματος του Δήμου
..... της Αντιπεριφέρειας
..... βεβαιώνει ότι ο/η .....
..... του ..... άσκησε τα καθήκοντά του
στις Βουλευτικές Εκλογές της 21^{ης} Μαΐου 2023 ως **Αντιπρόσωπος της Δικαστικής**
Αρχής στο παραπάνω Εκλογικό Τμήμα.

....., 21 Μαΐου 2023

Η Εφορευτική Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Τα Μέλη

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ .....

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ .....

ΔΗΜΟΣ .....

ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ .....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Η Εφορευτική Επιτροπή του .....^{ου} Εκλογικού Τμήματος του Δήμου
..... της Αντιπεριφέρειας
..... βεβαιώνει ότι ο/η .....
..... του ..... που διορίστηκε **Γραμματέας**
του παραπάνω Εκλογικού Τμήματος με το Πρακτικό υπ' αριθμ. 1, άσκησε τα
καθήκοντά του στις Βουλευτικές Εκλογές της 21^{ης} Μαΐου 2023.

....., 21 Μαΐου 2023

Η Εφορευτική Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Τα Μέλη

